
JUUPAJOEN KUNTA

Talousarvio 2023 Taloussuunnitelma 2024 - 2025

Kunnanhallitus 28.11.2022
Kunnanvaltuusto xx.xx.2022

SISÄLLYS

PERUSTELUOSA	2
1 Kunnanjohtajan katsaus.....	2
2 Yleisperustelut.....	3
2.1 Taloudellinen katsaus ja toimintaympäristö	3
2.1.1 Yleinen taloudellinen kehitys.....	3
2.1.2 Kuntatalouden tilanne	3
2.2 Juupajoen kuntastrategia	4
2.3 Juupajoen kunnan yleinen ja taloudellinen tilanne	6
2.3.1 Väestökehitys.....	6
2.3.2 Työllisyystilanne Pirkanmaalla ja Juupajoella.....	7
2.3.3 Kuntayhteistyö.....	8
2.3.4 Kunnan talouden tilanne ja kehitys	9
2.4 Keskeiset tuloperusteet.....	9
2.4.1 Verotulot.....	9
2.4.2 Valtionosuudet	12
2.4.3 Juupajoen kunnan hallinto-organisaatio	15
2.4.4 Juupajoen kunnan konsernirakenne	16
2.4.5 Tytäryhteisöjen tavoitteet talousarviovuodelle	16
2.5 Riskienhallinta ja sisäinen valvonta	18
3 Taloussuunnitelman tehtävät	18
3.1 Talousarvion sitovuus, täytäntöönpano ja seuranta.....	20
JUUPAJOEN KUNNAN TALOUSARVIO 2023 JA TALOUSSUUNNITELMA 2024 – 2025.....	21
KÄYTTÖTALOUSOSA	22
4 Hallintopalvelut.....	22
4.1 Konsernihallinto	22
5 Hyvinvointipalvelut	26
5.1 Hyvinvointitoimi	26
5.2 Eläinlääkintä- ja ympäristöterveydenhuolto.....	27
5.3 Koulutuspalvelut.....	28
5.4 Varhaiskasvatus ja esiopetus.....	32
5.5 Muut sivistyspalvelut.....	35
6 Tekniset palvelut	41
6.1 Tekninen toimi.....	41
JUUPAJOEN KUNNAN TULOSLASKELMAOSA	43
JUUPAJOEN KUNNAN INVESTOINTIOSA	44
JUUPAJOEN KUNNAN RAHOITUSOSA	46
JUUPAJOEN KUNNAN VESIHUOLTOLAITOS	47
Liite 1. Osastokartta	50
Liite 2. Tilivelvolliset	52

PERUSTELUOSA

1 Kunnanjohtajan katsaus

Talousarviovuosi on uuden aikakauden ensimmäinen hyvinvointialueiden aloittaessa toiminnan 1.1.2023, jolloin kuntien sosiaali- ja terveystoimen, pelastustoimen ja sairaanhoitopiirin palvelut siirtyvät hyvinvointialueen vastuulle. Kunnat vastaavat jatkossa koulutuksen ja varhaiskasvatuksen järjestämisestä, kulttuuri-, nuoriso-, kirjasto-, liikunta- ja ympäristöpalvelujen tuottamisesta sekä vesi- ja jätehuollosta, kaupunkisuunnittelusta ja maankäytöstä. Muutoksessa kunnilta katoaa noin puolet sekä menoista että tuloista. Hyvinvointialueiden toiminnan aloitusta on kuvattu kuntakentän hallintohistorian suurimmaksi rakenneuudistukseksi. Uudistus koskettaa kaikkia kuntia ja vaikuttaa myös kuntayhtymien toimintaan.

Edelleen jatkuva COVID-pandemiatilanne tulee näkymään talousarviovuonnakin, mutta kuluneen vuoden 2022 aikana olemme totutelleet elämään myös uuden kriisin kanssa. Venäjä hyökkäsi Ukrainaan torstaina 24. helmikuuta. Sodan seurauksena on monenlaisia välillisiä ja välittömiä vaikutuksia, jotka koskettavat kaikkien suomalaisten elämään. Energian hinnat ovat nousseet merkittävästi, samoin elintarvikkeiden. Edellä mainitusta johtuen inflaatio on korkeammalla tasolla kuin koskaan 2000-luvulla. Inflaation seurauksena korot ovat nousussa. Kaikki nämä yhdessä vaikuttavat kotitalouksien, yritysten, kuntien ja valtion taloudenpitoon.

Kunnanhallitus päätti syyskuussa 2021 että Juupajoen kunta aloittaa uuden kuntastrategian valmistelun siten, että uusi strategia astuu voimaan 1.1.2023. Maaliskuussa 2022 kunnanhallitus päätti, että aloitettu kuntastrategiatyö keskeytetään ja aloitetaan uudelleen kun hyvinvointialue on aloittanut toimintansa. Strategiatyöhön on varattu määräraha vuoden 2023 talousarviossa.

Juupajoen kunnan vuoden 2023 talousarvioesitys on 31.860 euroa ylijäämäinen. Suunnitelmavuosien osalta, joihin kohdistuu poikkeuksellisia epävarmuustekijöitä hyvinvointialueuudistuksesta ja maailmantilanteesta johtuen, ennusteet näyttävät alijäämää, vuosi 2024 -248.000 € ja vuosi 2025 -218.000 €. Vuosikate näyttäisi säilyvän suunnitelmavuosina positiivisena.

Tulevan vuoden osalta merkittävimmät kunnan talouteen vaikuttavat tekijät ovat tulojen (verotulot ja valtionosuudet) ja toimintakulujen kehittyminen. Kuntien kunnallisveron tuottoa leikataan vuoden 2023 alusta kaikilta kunnilta 12,64 prosenttiyksikköä. Tämän leikkauksen jälkeen Juupajoen kunnallisveroprosentti on 8,36, kun se vuonna 2022 on ollut 21,00 %.

Vaalien järjestäminen kuuluu kunnan tehtäviin. Talousarviovuonna järjestetään eduskuntavaalit sunnuntaina 2. huhtikuuta 2023.

1.1.2023 aloittaa Lempäälän maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue johon kuuluvat Akaa, Juupajoki, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Pälkäne, Tampere, Urjala, Valkeakoski, Vesilahti ja Ylöjärvi. Juupajoen kunnan maaseutuasiamesiiritys siirtyy Lempäälän kunnan palvelukseen.

Talousarviovuoden suurimmat investoinnit ovat koulukeskuksen peruskorjaus (120.000 €), Koivukodon lämmitysmuodon vaihto (80.000 €), kaavateiden katuvalaistuksen vaihto (70.000 €) ja talonrakennuksen pieninvestoinnit (60.000 €). Talousarviovuoden investoinnit ovat yhteensä 367.000 €.

Ensimmäinen korona epidemia-aalto alkoi Suomessa helmikuun lopussa 2020. Siitä lähtien olemme eläneet uudenlaista aikaa kriisien seuratussa tosiaan. Onneksi välillä on ollut ajanjaksoja, joita voi kuvailla normaaliksi ajaksi. Uskon, että normaalit ajat vielä palaavat, mutta en uskalla ennustaa milloin ja millainen aika se uusi normaali aika on. Se on kuitenkin varmaa, että nämä 2020-luvun ensimmäiset vuodet tullaan muistamaan aikana, joka oli erilainen kuin ennen.

Vaikka kriiseistä johtuva poikkeava aika jatkuu, uskon kuitenkin, että selviämme vuodesta 2023 ja toivon että vuoden 2024 talousarviota laadittaessa uusi normaali aika on alkamassa. Toivotan kunnan asukkaille menestyksellistä vuotta 2023 sekä kiitän kunnan henkilöstöä ja luottamushenkilöitä vuoden 2022 aikana tehdystä työstä.

Jyri Lammela
Kunnanjohtaja

2 Yleisperustelut

2.1 Taloudellinen katsaus ja toimintaympäristö

Luvussa tarkastellaan maailman- ja kansantalouden sekä Suomen kuntatalouden tämänhetkistä tilaa, vallitsevaa taloudellista toimintaympäristöä sekä talouden lähiaikojen kehitystä. Tilannetta tarkastellaan valtiovarainministeriön vuoden 2023 talousarvioehdotuksen, Valtiovarainministeriön syksyn 2022 taloudellisen katsauksen, syksyn 2022 kuntatalousohjelman sekä Tilastokeskuksen julkaisemien taloustietojen pohjalta. Työllisyyden tarkastelun pohjana toimivat työ- ja elinkeinoministeriön Työllisyyskatsaukset.

2.1.1 Yleinen taloudellinen kehitys

Suomen talous kasvaa vaimeasti vuonna 2023. Venäjän hyökkäys Ukrainaun on kasvattanut talouden tilannekuvaan liittyvää epävarmuutta voimakkaasti tänä vuonna. Energian, raaka-aineiden sekä ruuan hinnat ovat nousseet hyvin nopeasti, ja Suomen ulkomaankaupan näkymät ovat heikentyneet merkittävästi sodan myötä. Tuotanto on kehittynyt vielä alkuvuonna 2022 suotuisasti ja myös työllisyys on kasvanut ripeästi alkuvuonna, mutta kuluttajahintojen nousun arvioidaan leikkaavan kotitalouksien ostovoimaa, kulutusta ja talouden kasvua selvästi vuoden 2022 lopulla ja vuoden 2023 alkupuolella. Lisääntynyt epävarmuus myös siirtää investointeja tulevaisuuteen. Bruttokansantuotteen kasvun arvioidaan hidastuvan kuluvaan vuoden 1,7 prosentista 0,5 prosenttiin vuonna 2023. Vuosina 2024–2026 BKT:n vuotuisen kasvun arvioidaan olevan noin 1,4 prosenttia

Julkisyhteisöjen alijäämä supistuu v. 2022 ripeän talous- ja työllisyyskasvun sekä koronatoimien päättymisen johdosta. Vuonna 2023 alijäämä kääntyy uudelleen kasvuun ja julkinen talous pysyy syvästi alijäämäisenä tulevina vuosina. Julkisen velan suhde BKT:hen alenee tänä vuonna, mutta kääntyy nousevalle uralle ensi vuonna.

Velanhoitokustannusten arvioidaan kasvavan ennustejaksolla. Alati kasvavat velanhoitokulut ovat pois muusta julkisesta rahankäytöstä ja kaventavat julkisen talouden ennestäänkin niukkoja puskureita.

2.1.2 Kuntatalouden tilanne

Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen vuonna 2023 verrattuna vuoden 2022 varsinaiseen talousarvioon on lähellä neutraalia. Hallitusohjelman mukaiset tehtävien ja velvoitteiden lisäykset on tehty pääosin jo aikaisempina vuosina, ja osa määräaikaisista lisäyksistä valtionavustuksiin päättyy vuoden 2022 lopussa. Kuntien uusiin ja laajeneviin tehtäviin osoitetaan täysi valtionosuus, ja valtion päättämät veroperustemuutokset kompensoidaan kunnille.

Sote-uudistuksen voimaantulo tekee vuodesta 2023 historiallisen. Uudistuksen yhteydessä sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille ja siirtyviä kustannuksia vastaava määrä kuntien tuloja siirretään valtiolle hyvinvointialueiden toiminnan rahoittamiseksi. Laskelmien mukaan siirtyvien kustannusten yhteismäärä on noin 21,2 mrd. euroa. Tuloista siirtyy eniten kunnallisveroa, noin 13,11 mrd. euroa, mikä toteutetaan alentamalla kaikkien kuntien kunnallisveroprosentteja tasasuuruisesti 12,64 prosenttiyksiköllä. Yhteisöveroa siirretään kolmasosa kuntien ryhmäosuudesta eli noin 0,82 mrd. euroa. Kuntien peruspalvelujen valtionosuudesta siirtyy yhteensä 5,36 mrd. euroa ja veromenetysten korvauksista yhteensä 1,94 mrd. euroa.

Sähkön hinnan nousun vuoksi tuloveroon toteutettava määräaikainen sähkövähennys alentaa kuntien verotuloja. Vuonna 2023 on edelleen voimassa korotettu matkakuluvähennys, minkä lisäksi kuntien verotuloja vähentävät hieman myös ikääntyneiden työtulovähennyksen korotus, perhevapaalta palaavien työmatkavähennyksen omavastuun huojennus sekä T&K-toiminnan lisävähennys. Lisäksi ansiotuloveroperusteisiin tehdään ansiotasoindeksin muutosta vastaava indeksitarkistus.

Varhaiskasvatusmaksujen alentaminen 1.3.2023 alkaen pienentää kuntien maksutuloja arviolta 29 milj. euroa vuonna 2023 ja 70 milj. euroa pysyvästi vuodesta 2024 lukien. Varhaiskasvatusmaksujen alentamisen sekä yksityisen hoidon tuen hoitolisän korotuksen vaikutukset kompensoidaan korottamalla kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta. Tämä kasvattaa kuntien verokertymää noin 90 milj. eurolla vuonna 2023 ja maksuunpanoa noin 100 milj. euroa.

Kuntien valtionavut (laskennalliset valtionosuudet, valtionavustukset ja veromenetysten korvaukset) ovat valtion vuoden 2023 talousarvioesityksessä yhteensä 5,4 mrd. euroa, mikä on noin 7,5 mrd. euroa vähemmän kuin vuoden 2022 varsinaisessa talousarviossa. Aleneminen johtuu pääasiassa sote-uudistuksesta.

Vuosi 2023 on kuntatalouden kehitysarviossa jopa ennätysellisen vahva sote-uudistukseen liittyvien ajoitustekijöiden vuoksi. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen nettokustannukset siirtyvät pois kuntien vastuulta vuoden 2023 alusta alkaen, mutta uudistuksen kuntien verotuloja leikkaava vaikutus ei näy vielä ensi vuonna täysimääräisesti kunnallis- ja yhteisöverotuloissa. Osa aiempien vuosien kunnallis- ja yhteisöverotuloista tilittyy vuodelle 2023 vanhojen kunnallisveroprosenttien ja yhteisöverotulojen jako-osuuksien mukaisesti. Tämän arvioidaan vahvistavan kuntataloutta 1,2 mrd. eurolla vuonna 2023.

Kuntatalouden tilanne helpottuu sote-uudistuksen myötä, kun nopeimmin kasvavat menot siirtyvät pois kuntien vastuulta. Kuntatalouteen jää kuitenkin sote-uudistuksen jälkeen menojen ja tulojen välinen rakenteellinen epätasapaino, ja kokonaismenot pysyvät vuosina 2024–2026 hieman tuloja suurempina. Lisäksi sote- ja pelastustoimen palveluiden siirtyessä hyvinvointialueille kuntien mahdollisuudet tasapainottaa talouttaan menoja sopeuttamalla kaventuvat. Samanaikaisesti investointitarpeet pysyvät mittavina muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja toimintaympäristön muutosten vuoksi.

Kehitysarvion mukaan kuntatalouden toimintamenot kasvavat vuosittain keskimäärin 2,9 prosenttia ja toimintatulot keskimäärin 0,7 prosenttia vuosina 2024–2026. Toimintamenojen kasvu aiheutuu pääasiassa hintojen noususta, jonka arvioidaan olevan peruspalvelujen hintaindeksillä mitattuna keskimäärin 3,6 prosenttia vuodessa. Verotulot laskevat vielä vuonna 2024, mikä on seurausta siitä, että sote-uudistuksen täysimääräinen vaikutus näkyy kuntien verotuloissa viiveellä verovuoden verojen kertyessä useamman kalenterivuoden aikana. Verorahoitus kasvaa keskimäärin 3,0 prosenttia vuodessa vuosina 2025–2026.

2.2 Juupajoen kuntastrategia

Kunnanvaltuusto hyväksyi Juupajoen uuden kuntastrategian 19.2.2018. Uuden kuntastrategian laadintatyö toteutettiin vuosien 2015–2017 aikana. Kuntalaisille toteutettiin osana strategiatyötä kaksi tulevaisuuskyseilyä, ensimmäinen marraskuussa 2015 ja toinen loppuvuodesta 2017. Työntekijöille ja luottamushenkilöille teetettiin itsearviointikysely. Kuntastrategian laadintaan osallistutettiin

kuntalaisten, luottamushenkilöiden ja kunnan työntekijöiden lisäksi myös paikallisia yritys- ja yhdistystoimijoita.

Kuntalain mukaan kunnan toimintaa johdetaan valtuuston hyväksymän strategian mukaisesti. Lain mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee kuntalain mukaisesti ottaa huomioon

1. kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
2. palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
3. kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädettyt palvelutavoitteet;
4. omistajapolitiikka;
5. henkilöstöpolitiikka;
6. kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
7. elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa säädetään 110 §:ssä. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.

Juupajoen kuntastrategia on kunnan kehittämissuunnitelma vuoteen 2025 saakka. Se koostuu neljästä päämäärästä, jotka on saavutettava menestyksen varmistamiseksi. Päämäärät ovat:

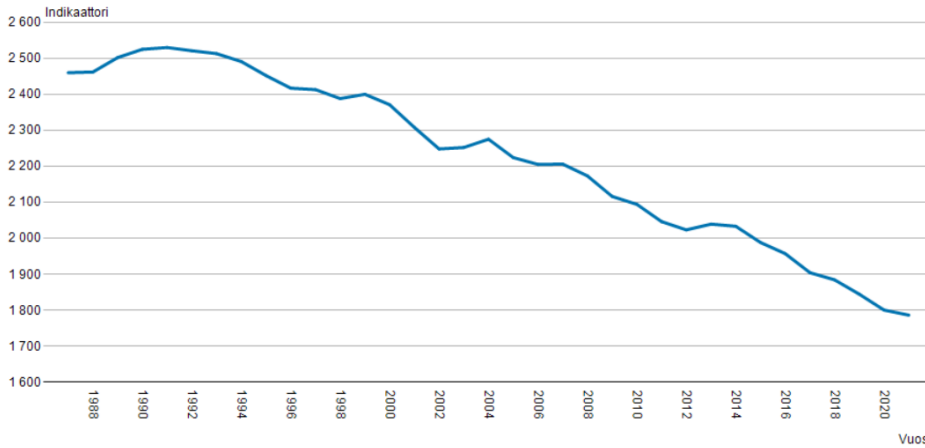
Houkutteleva asuinpaikka
Elinvoimaiset palvelut
Kukoistava yhteisö
Vahvat yritykset.

Strategia ohjaa kunnan toimintaa ja on päätöksenteon selkänöja. Kuntastrategiaa toteutetaan kunnan talousarvion ja suunnitelman avulla. Strategian onnistumista arvioidaan vähintään kerran vuodessa tilinpäätöksen yhteydessä.

Kunnanhallitus päätti 13.9.2021 § 169, että Juupajoen kunta aloittaa uuden kuntastrategian valmistelun siten, että uusi strategia astuu voimaan 1.1.2023. 7.3.2022 § 32 kunnanhallitus päätti, että kuntastrategiatyö keskeytetään ja aloitetaan kun hyvinvointialue on aloittanut toimintansa. Strategiatyöhön on varattu määräraha vuoden 2023 talousarviossa.

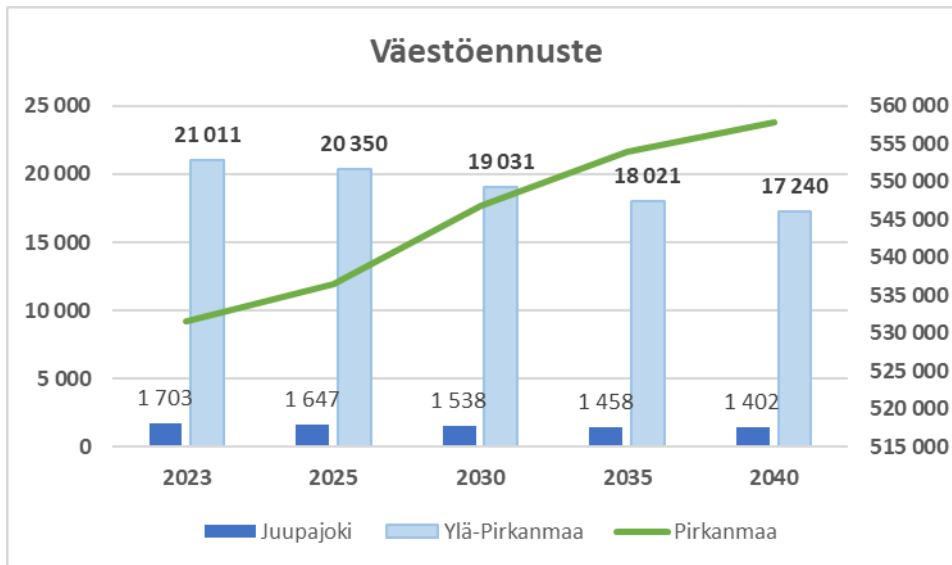
2.3 Juupajoen kunnan yleinen ja taloudellinen tilanne

2.3.1 Väestökehitys

Kuvio. Juupajoen väkiluvun kehitys 1987–2021 (Lähde: Tilastokeskus, Kuntien avainluvut).

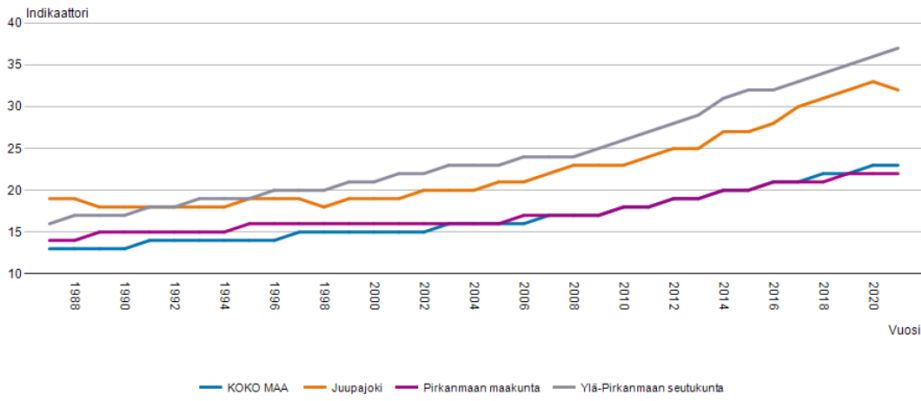
Ennusteiden mukaan 2023 Juupajoen kunnan väkiluku on 1703 asukasta, 2025 1647 asukasta, 2030 1538 asukasta, 2035 1458 asukasta ja 2040 1402 asukasta.

Kuvio. Väestöennuste 2023–2040 (Lähde: Tilastokeskus).

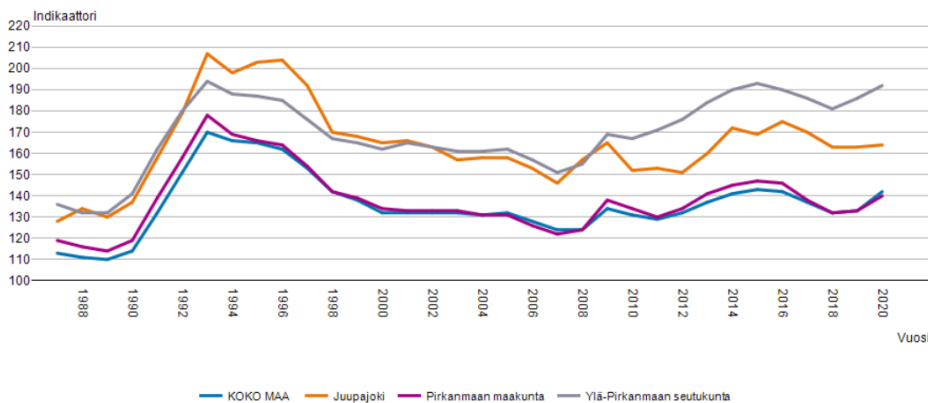
Edellä kuvatusta kaaviosta nähdään, että Juupajoen asukasluvun kehitys noudattaa hyvin pitkälle koko Ylä-Pirkanmaan kuntien asukaslukukehitystä.

Eriytynen haaste niin Juupajoella kuin koko maassa on väestön ikääntyminen. Väestön ikääntymisen myötä erityisesti ikäihmisten palvelujen tarve kasvaa.

Kuvio. Yli 64-vuotiaiden osuus väestöstä 1987-2021 (%) (Lähde: Tilastokeskus, Kuntien avainluvut).

Ikääntyminen ja alhainen syntyvyys näkyvät myös Juupajoen taloudellisessa huoltosuhteessa, jossa lasketaan kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on yhtä työllistä kohti.

Kuvio Taloudellisen huoltosuhteen kehitys 1987-2021 (Lähde: Tilastokeskus).

2.3.2 Työllisyystilanne Pirkanmaalla ja Juupajoella

Työllisyystilanneselvitys perustuu Pirkanmaan työ- ja elinkeinotoimiston syyskuun 2022 tilannekatsaukseen.

Pirkanmaalla oli syyskuun 2022 lopussa 19 812 työtöntä työnhakijaa. Työttömien määrä laski vuoden aikana 3 175 henkilöllä (14 %). Kuntatasolla suurimmat muutokset edelliseen vuoteen verrattaessa tapahtuivat Lempäälässä, Pirkkalassa Punkalaitumella, Pälkäneellä, Sastamalalla, Vesilahdella ja Ylöjärvellä, kaikissa syyskuun 2022 työttömyysaste alle 6 %. Alle 5 prosentin päästiin Punkalaitumella (4,8 %) ja Vesilahdella (4,4 %). Suurin prosentuaalinen alenema oli Pälkäneellä 29 %. Tampereella 16 prosentin aleneminen ja lukumääräisesti 2 165 henkilöä. Mänttä-Vilppulan, Virtain sekä Ruoveden työllisyystilanne heikkeni hieman.

Alue	Työvoima	Työttömyysaste %	Työttömät yhteensä	Alle 25-vuotiaat	Yli 50-vuotiaat	Pitkäaik. työttömät	Avoimet työpaikat
Juupajoki	741	6,6	49	6	23	12	20
Ylä-Pirkanmaan seutukunta yht.	8 733	8,0	699	70	328	171	264

Taulukko: Työttömät työnhakijat ja avoimet työpaikat syyskuun 2022 lopussa. Lähde: Pirkanmaan työllisyyskatsaus 9/2022 Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

2.3.3 Kuntayhteistyö

Elinkeinojen kehittämistä ja hankeyhteistyötä on kuntien kesken toteutettu vuodesta 2013 lähtien sopimusperusteisesti.

PoKo ry on yksi 54:stä Manner-Suomessa toimivasta alueellisesta Leader-toimintaryhmästä. Juupajoki kuuluu PoKo ry:n toiminta-alueeseen yhdessä Ruoveden, Mänttä-Vilppulan ja Virtain kanssa. Juupajoen kunta osallistuu PoKo ry:n uudelle ohjelmakaudelle 2021-2027.

Toisen asteen koulutuksen järjestämisen osalta Juupajoki kuuluu SASKY koulutuskuntayhtymään. Kuntayhtymän muut jäsenkunnat ovat Huittinen, Hämeenkyrö, Ikaalinen, Keuruu, Kihniö, Kokemäki, Multia, Mänttä-Vilppula, Parkano, Punkalaidun, Ruovesi ja Sastamala. Juupajokea lähinnä olevat SASKY:n toimipisteet ovat Mänttä-Vilppulassa sijaitseva ammatillista koulutusta tarjoava Mäntän seudun koulutuskeskus (MSKK) sekä Ruoveden lukio.

Sosiaali- ja terveystalvet on 2015 alusta lähtien organisoitu Mänttä-Vilppulan ja Juupajoen yhteisenä sosiaali- ja terveystalvetjen yhteistoiminta-alueena, jossa Mänttä-Vilppula toimii vastuukuntana ja talvetjen järjestäjänä. Sote -talvetjen tuottajana toimii Pihlajalinna Terveyst Oy. Vuoden 2018 alusta Juupajoen kunnan sosiaali- ja terveystalvetjen tuottaminen siirtyi Mänttä-Vilppulan ja Pihlajalinna ryhmittymän välisen sopimuksen piiriin, kun kunnan oman sopimuksen sopimuskausi päättyi. Talvetusopimus on voimassa vuoteen 2031 saakka. Talvetuiden järjestämistalvetuu siirtyy hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta.

Vuoden 2015 alussa aloitti toimintansa uusi ja laajempi ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue Tampereen, Kangasalan ja Valkeakosken ympäristöterveyden yt-alueiden yhdistyessä. Yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Tampere, Orivesi, Kangasala, Pälkäne, Juupajoki, Valkeakoski, Akaa ja Urjala. Tampereen kaupunki toimii yhteistoiminta-alueen isäntäkuntana.

Vuoden 2018 alusta lukien Juupajoen kunta on hankkinut työllisyystalvetlut sopimusperusteisesti Mänttä-Vilppulan kaupungilta. Juupajoen lakisäätetsten työllisyystalvetlutjen hoitaminen on organisoitu siten Mänttä-Vilppulan toimesta 1.1.2018 lukien. Sopimus on voimassa toistaiseksi.

Työllisyyden kuntakokeilu alkoi 1.3.2021 ja kestää 31.12.2024 saakka. Työllisyyden kuntakokeilussa osa työttömistä työnhakijoista siirtyi oman kotikuntansa työllisyystalvetlutjen asiakkaiksi. Kokeilussa kotikunta, Juupajoen kohdalla Mänttä-Vilppulan kaupunki, vastaa TE-talvetlutiden eli julkisten työvoima- ja yritystalvetlutiden tarjoamisesta asiakkailleen.

Justiina Ateriatalvetlut Oy, Mänttä-Vilppulan kaupungin (osuus 83%) ja Juupajoen kunnan (osuus 17%) yhteinen ruokatalvetlutuyhtiö aloitti toiminnan tammikuussa 2019.

Vapaan sivistystalvetlutön osalta kuntayhteistyötä tehdään Oriveden kaupungin kanssa yhteisen Oriveden seudun kansalaisopiston toimesta. Virtain kaupungin ylläpitämä Merikanto-opisto tuottaa seudulla musiikkiopisto ja taiteiden perusopetuksen talvetlutja.

Etsivää nuorisotyötä hoidetaan myös Oriveden kaupungin kanssa solmitun sopimuksen perusteella molempien kuntien alueella.

Juupajoen alueella jätehuollosta vastaa Pirkanmaan jätehuolto Oy, jossa Juupajoen kunta on jäsenenä. Jätehuoltoviranomaisena toimii sopimusperusteisesti Tampereen kaupungin jätehuoltojaosto.

Ruoveden kunta ja Juupajoen kunta sopivat ympäristönsuojelun yhteistyöstä keväällä 2021. Ruoveden kunta ylläpitää ympäristötarkastajan virkaa ja Juupajoen kunta ostaa viranhaltijan työajasta 30 %. Sopimus on voimassa toistaiseksi.

2.3.4 Kunnan talouden tilanne ja kehitys

Juupajoen kunnan taseessa on edellisiltä vuosilta kertynyttä ylijäämää 3.046 milj. euroa eli n. 1.713 €/asukas. Konsernitaseen kertynyt ylijäämä oli vuoden 2021 tilinpäätöksessä 3 538 000 euroa eli 1 988 euroa asukasta kohden.

Kunnan lainakanta oli vuoden 2021 lopussa 3 034 000 euroa. Yhtä asukasta kohden lainaa oli vuoden 2021 päättyessä 1 704 euroa. Ottaen huomioon kunnan asukasluvussa tapahtuneen laskun asukaskohtaisen lainakannan kehitys on hyvä. Konsernin lainakanta vuoden 2021 tilinpäätöksessä oli 7 129 000 euroa ja asukaskohtainen konsernilaina oli 4 595 €/asukas.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen määrän, joka jää käytettäväksi juoksevien menojen maksamisen jälkeen investointeihin, sijoituksiin ja lainanlyhennyksiin. Vuosikatteen tulisi olla vähintään vuosipoistojen suuruinen ja tavoitetaso on nettoinvestointien määrä, joka on yleensä poistojen määrää suurempi.

2.4 Keskeiset tuloperusteet

2.4.1 Verotulot

Kuntaliiton mukaan kunnan saavat verotuloa talousarviovuonna 14,1 mrd.€ joka on - 47,3 % vähemmän kuin vuodelle 2022 ennustetaan. Verotulojen puolittuminen johtuu hyvinvointialueiden toiminnan käynnistymisestä.

Kuntaliiton syyskuun verotuloennusteen mukaan Juupajoen vuoden 2022 kunnallisveron muutos vuoteen 2021 verrattuna olisi +1,2 % (93.000 €).

Verotuloennusteen mukaan kunnallisveron vähenemä vuonna 2023 edelliseen vuoteen (2022) verrattuna olisi -53,7 %. Dramaattinen muutos johtuu hyvinvointialueiden toiminnan käynnistymisestä. Vuonna 2024 kunnallisveron tuoton ennustetaan laskevan edelliseen vuoteen verrattuna -5,0 % . Vuonna 2025 kunnallisveron tuoton ennustetaan nousevan edelliseen vuoteen verrattuna +1,4 %.

Juupajoen yhteisöveron tuoton ennustetaan laskevan vuonna 2022 edellisen vuoteen verrattuna -13,3 % (- 225.000 €). Muutos johtuu vuonna 2020 tehdystä päätöksestä korottaa kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta 10 prosenttiyksiköllä vuonna 2021 johtuen käynnissä olevasta koronavirusepidemiasta. Vuonna 2022 kuntien osuus yhteisöveron tuotosta palautettiin normaalille tasolle.

Vuonna 2023 yhteisöveron tuoton ennustetaan laskevan edelliseen vuoteen verrattuna -36,7 %. Muutos johtuu hyvinvointialueiden toiminnan käynnistymisestä. Vuonna 2024 lasku jatkuu -9,1 %.

Kiinteistöverolain mukaiset vaihteluvälit ovat:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93–2,00
- vakituinen asuinrakennus 0,41–1,00
- muu asuinrakennus 0,93–2.00

Muiden rakennusten veroprosentti voidaan määrätä vaihteluvälin 0,93–2,00 rajoissa enintään 1,00 prosenttiyksikköä korkeammaksi kuin pääasiassa vakituiseen asumiseen käytettävien rakennusten veroprosentti tai jos näin laskettu veroprosentti on kunnanvaltuuston määräämää yleistä kiinteistöveroprosentti alempi, enintään kunnanvaltuuston määräämän yleisen kiinteistöveroprosentin suuruiseksi.

- rakentamaton rakennuspaikka 2,00–6,00

Kiinteistöverolain 13a §:n mukaan kunnanvaltuusto voi määrätä yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentin, joka koskee sekä rakennusta että maapohjaa, poikkeavaksi kunnan yleisestä kiinteistöverosta. Veroprosenttia sovelletaan, jos kiinteistöllä sijaitseva rakennus on pääasiallisesti yleisessä tai yleishyödyllisessä käytössä. Käyttötarkoituksen määrittelee verottaja. Veroprosentiksi voidaan määrätä myös 0,00 %.

Koko maan painotetut keskimääräiset kiinteistöveroprosentit vuosina 2021-202

	2021	2022
Yleinen kiinteistövero	1,11	1,11
Vakituinen asunto	0,51	0,51
Muu asuinrakennus	1,20	1,21

Juupajoen kunnan vahvistetut veroprosentit

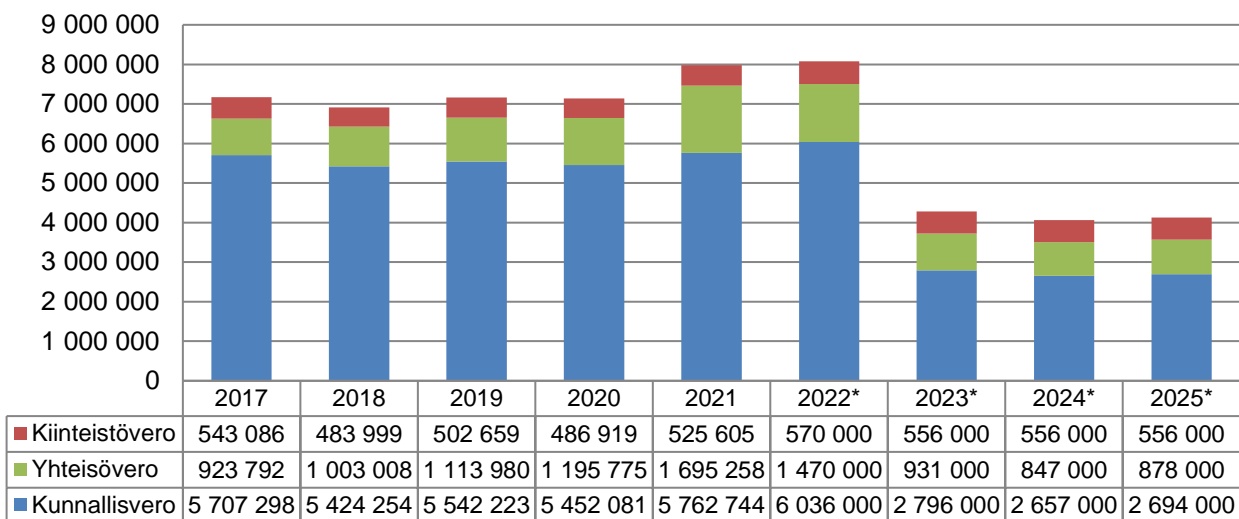
	2022	2023
Kunnallisvero	21,0 %	21,0 %
Yleinen kiinteistövero	1,15 %	1,15 %
Vakituinen asunto	0,45 %	0,45 %
Muu asuinrakennus	1,05 %	1,05 %
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00 %	0,00 %

Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroa ei Juupajoella peritä.

Yhden kunnallisveroprosentin tilitystuotto on talousarviovuonna noin 133.000 euroa. Juupajoen kunnan efektiivinen veroaste on vuonna 2022 13,96 % ja vuonna 2023 efektiivisen veroasteen ennustetaan olevan 5,86 %. Efektiivinen veroaste on maksuunpannun kunnallisveron suhde ansiotuloihin.

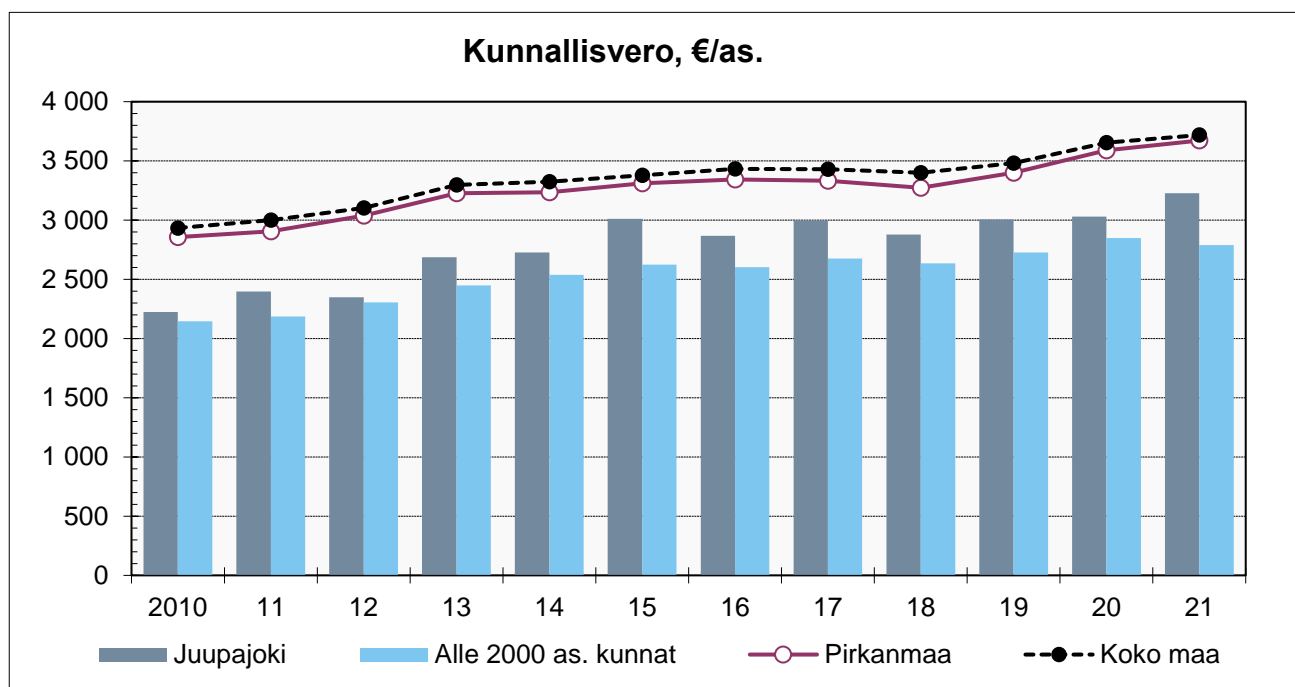
Juupajoen kunnalle on arvioitu saatavan talousarviovuonna verotuloja 4.283.000 euroa. Ennuste on muodostettu Kuntaliiton veroennustekehikon pohjalta. Kunnallisverotuottoa on talousarvioon vuodelle 2023 arvioitu 2.796.000 euroa. Yhteisöveroa arvioidaan kertyvän 931.000 euroa ja kiinteistöveroa 556.000 euroa.

Juupajoen verotulojen kehitys 2017 - 2025

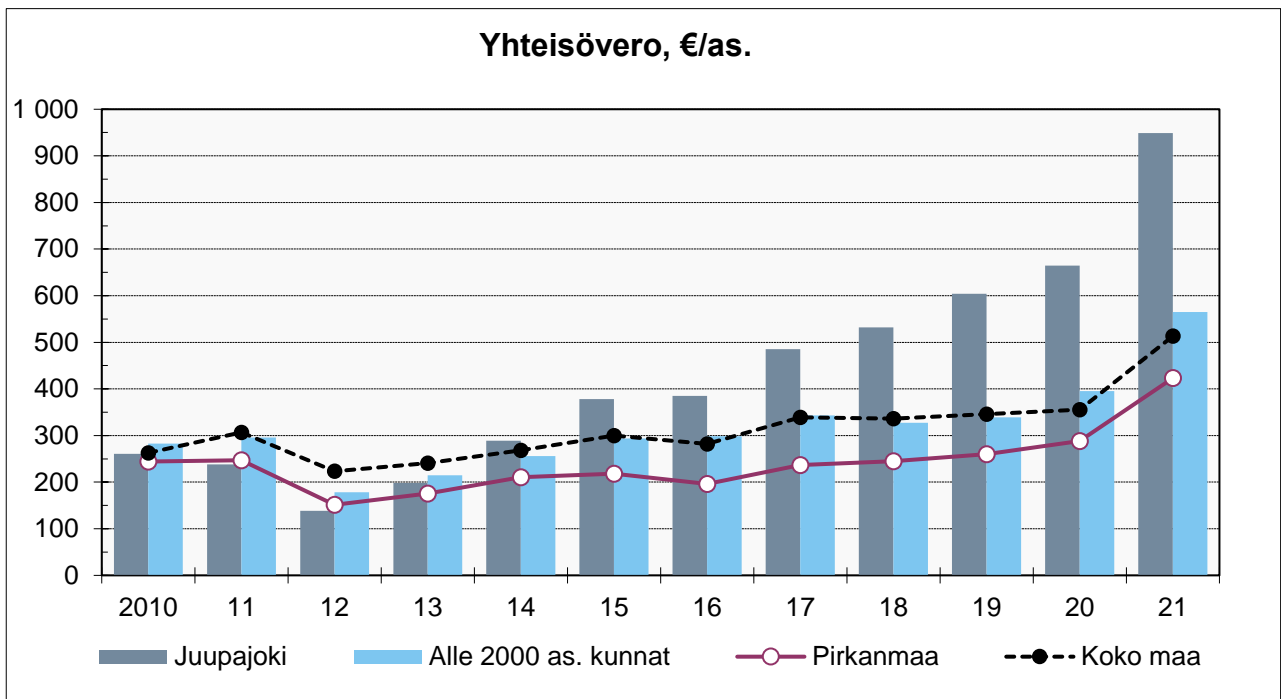

Kuvio. Juupajoen verotulojen kehitys vuosina 2017–2021 ja ennuste vuosille 2022–2025.

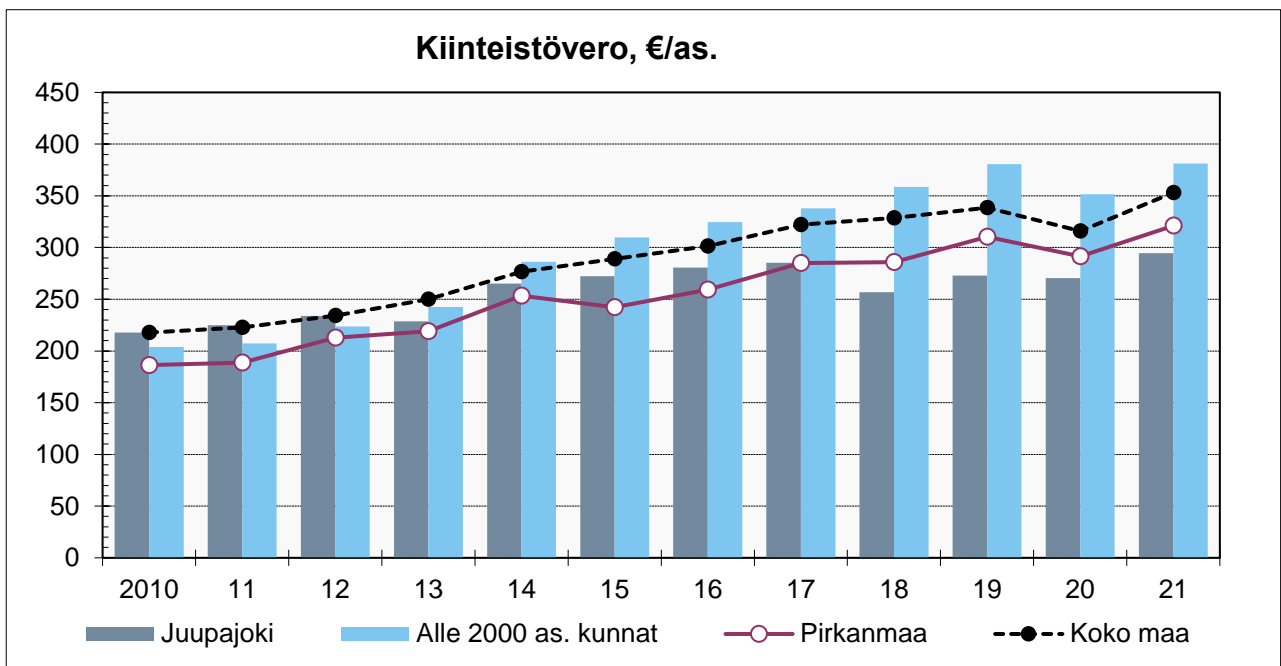
Seuraavissa kuvioissa on esitetty eri verolajien kehitys Juupajoen kunnassa euroa/asukas verrattuna alle 2000:n asukkaan kuntaryhmän, Pirkanmaan muiden kuntien ja Manner-Suomen kaikkien kuntien vastaaviin tietoihin (Lähde: Kuntaliitto/Tilastokeskus).

Kuvio. Juupajoen kunnan kunnallisvero euroa/asukas verrattuna 2000 asukkaan kuntaryhmän, Pirkanmaan muiden kuntien ja Manner-Suomen kaikkien kuntien vastaaviin tietoihin (Lähde: Kuntaliitto/Tilastokeskus).

Kuvio. Juupajoen kunnan yhteisövero euroa/asukas verrattuna 2000 asukkaan kuntaryhmän, Pirkanmaan muiden kuntien ja Manner-Suomen kaikkien kuntien vastaaviin tietoihin (Lähde: Kuntaliitto/Tilastokeskus).

Kuvio. Juupajoen kunnan kiinteistövero euroa/asukas verrattuna 2000 asukkaan kuntaryhmän, Pirkanmaan muiden kuntien ja Manner-Suomen kaikkien kuntien vastaaviin tietoihin (Lähde: Kuntaliitto/Tilastokeskus).

Kuvioista on nähtävissä, että Juupajoen kunnan kunnallisverojen ja yhteisöverojen asukasluukuun suhteutettu tulo on vertailukuntiin nähden hyvä. Sen sijaan kiinteistöverotuotto Juupajoella on vertailuryhmiä alhaisempi.

2.4.2 Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän kautta valtio osallistuu lakisääteisten kunnallisten peruspalvelujen rahoitukseen. Valtionosuudet ovat merkittävin osa kuntiin kohdistuvaa valtionapujärjestelmää.

Valtionosuudet tulevat kunnille laskennallisin perustein ja maksetaan kunnalle automaattisesti ilman erillistä hakemusta. Sen lisäksi kunnille voidaan myöntää hakemuksesta valtionavustuksia.

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta kohtuullisella verorasituksella. Tämä toteutetaan tasaamalla kuntien välisiä eroja palvelujen järjestämisen kustannuksissa sekä tulopohjissa.

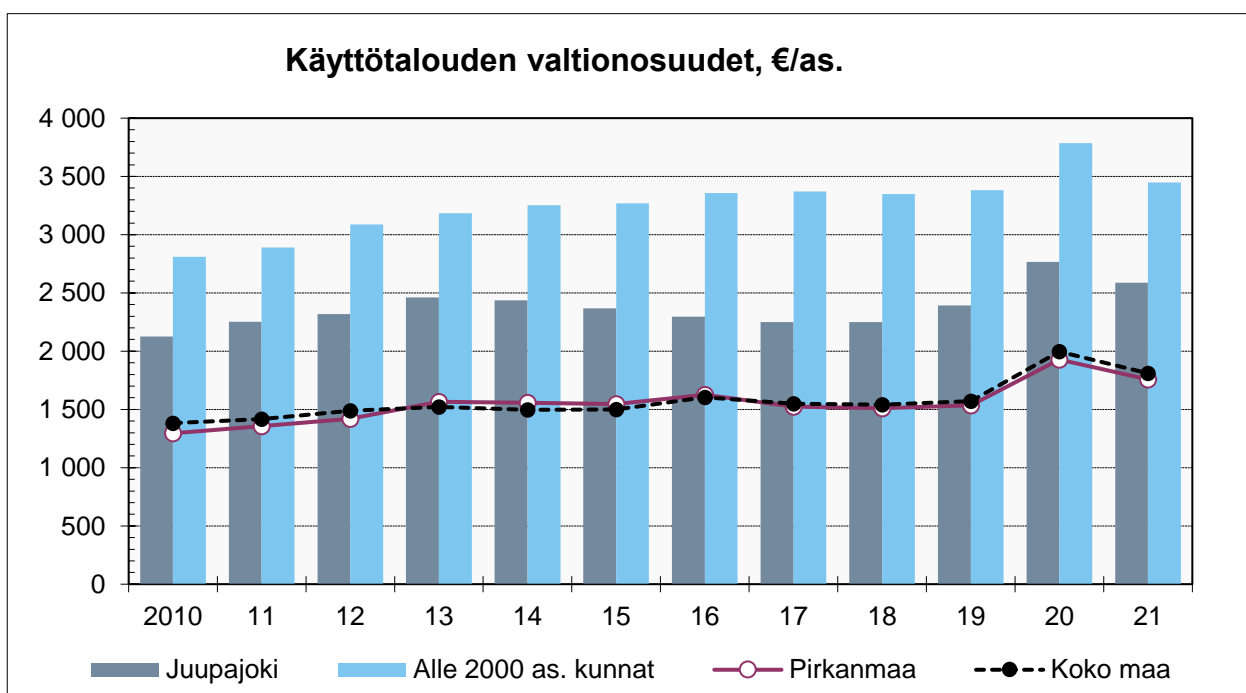
Valtionosuutta kasvattaa vuonna 2023 indeksikorotus, joka on 3,8 prosenttia. Siitä aiheutuva valtionosuuden lisäys on noin 89 miljoonaa euroa. Kustannustenjaon tarkistusta ei lain siirtymäsäännösten mukaan tehdä vuonna 2023.

Peruspalvelujen valtionosuus vuonna 2023 on yhteensä noin 2,7 miljardia euroa. Taso on noin 5,2 miljardia euroa pienempi kuin vuonna 2022 varsinaisessa talousarviossa. Muutos johtuu pääosin sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksesta, jonka yhteydessä valtionosuutta siirretään 5,36 miljardia euroa hyvinvointialueiden rahoitukseen.

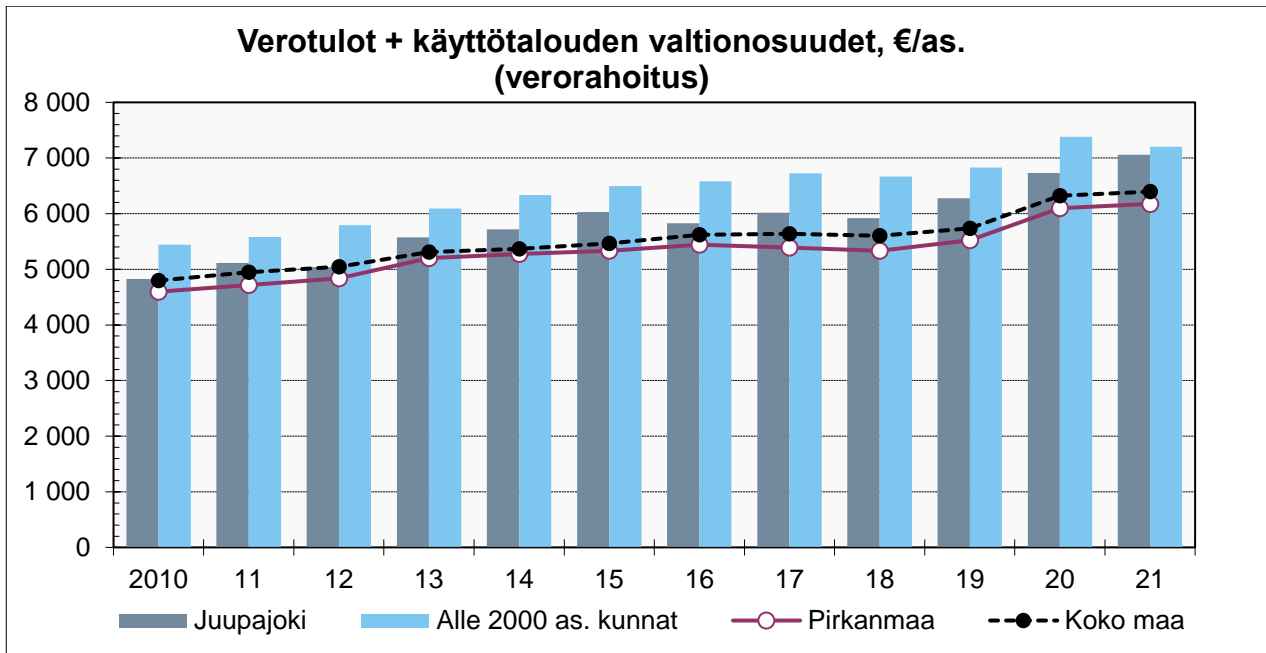
Kuntaliitto päivitti vuoden 2023 valtionosuuslaskelman 20.9.2022. Lopulliset päätökset vuoden 2023 valtionosuudesta tehdään aivan vuoden 2022 lopussa.

Kuntien valtionosuudet ovat vuonna 2023 yhteensä noin 3,6 miljardia euroa ja vähenevät valtakunnallisesti noin 7,1 miljardilla eurolla (-66,15%) vuodesta 2022.

Valtionosuudet Juupajoella	TP 2021	TA 2022	Lopullinen 2022	TA 2023
Peruspalvelujen valtionosuus	5 074 345	5 191 330	5 239 070	1 343 910
Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuus	-455 567	-455 580	-479 945	-479 945
Yhteensä	4 618 778	4 735 750	4 759 125	863 960

Kuvio: Käyttötalouden valtionosuuksien kehitys vv. 2010–2021 (Lähde: Kuntaliitto)

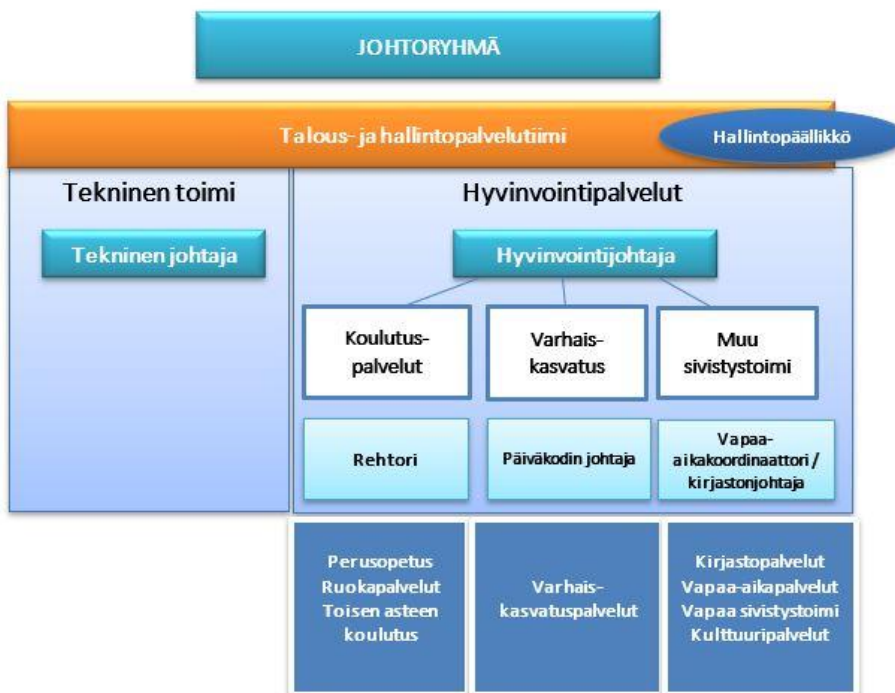
Kuvio: Verorahoituksen kehitys vv. 2010–2021 (Lähde: Kuntaliitto)

2.4.3 Juupajoen kunnan hallinto-organisaatio

Luottamushenkilöorganisaatio

Virasto-organisaatio

2.4.4 Juupajoen kunnan konsernirakenne

Kunnan konsernirakenne muuttuu vuodesta 2023, kun kunnan omistusosuus Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymässä (0.56 %) siirtyy hyvinvointialueelle.

Kunnan omistusosuus kuntayhtymissä:

- Pirkanmaan liitto 0,52 %
- Sastamalan koulutuskuntayhtymä 0,98 %2.

Kunnan osuus osakkuusyhteisöissä:

- Juupajoen Lämpö Oy 50 %
- Kiinteistö Oy Juupajoen Koskiportti 47,40 %

Kunnan tytäryhteisöt ja omistusosuudet:

- Koskitalot Oy 100 %
- Kiinteistö Oy Kirjakoski 100 %
- Kiinteistö Oy Kopsamon Linna 50,43 %
- Asuntohankintayhtiö Juupas Oy 100 %

2.4.5. Tytäryhteisöjen tavoitteet talousarviovuodelle

Kuntalain 6 §:n mukaan yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin. Kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 25.9.2017 hyväksynyt kunnan konserniohjeet. Konserniohjeessa määritellään Juupajoen kunnan ja sen omistamien tytäryhteisöjen johtamiseen, ohjaukseen ja seurantaan liittyvistä toimintaperiaatteista. Tavoitteena on varmistaa kunnan omistajapoliittisten tavoitteiden ja strategioiden saavuttaminen sekä yhtenäistää toimintakulttuuri ja käytännöt koko konsernin tasolla.

Konserniohjeen tavoitteena on, että kunnan tytär- ja osakkuusyhteisöt, kuntayhtymät ja muut kuntakonserniin kuuluvat yhteisöt toteuttavat valtuuston hyväksymiä ja asettamia tavoitteita. Konserniohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kunnan yhteisöstä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen.

Valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kuntastrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Tytäryhteisöjen taloussuunnitelmien tulee perustua valtuuston niille asettamiin tavoitteisiin. Tytäryhteisön hallitus vastaa asianmukaisen taloudenhoidon järjestämisestä. Konsernijohto pyrkii tukemaan asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Koskitalot Oy	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS2 tuh. 2024	TS3 tuh. 2025
Toimintatuotot	458 617,18	470 000	405 000	-13,8	400	380
Toimintakulut	-362 488,08	-330 520	-360 000	8,9	-350	-320
Toimintakate/Jäämä	96 129,10	139 480	45 000	-67,7	50	60
Poistot ja arvonalentumiset	-76 972,37					
TILIKAUDEN TULOS	19 156,73	139 480	45 000	-67,7	50	60

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso 2023	Seuranta
Tilojen käytettävyys		
Asuntojen käyttöaste	80 %	Tilasto
Kiinteistöjen teknisen kunnan seuranta	Kiinteistöhuollon seuranta	Palaverit puhelimitse/sähköpostilla
Asuntokannan optimoinen	Tarpeettomien tilojen purkaminen	Rivikaarre purettu ja alaskirjattu 2022, ARA:n purkuavustusta saatu 70%

Kiinteistö Oy Kirjakoski	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS2 tuh. 2024	TS3 tuh. 2025
Toimintatuotot	29 093,46	28 245	28 245	0,0	28	28
Toimintakulut	-21 443,58	-26 245	-28 245	7,6	-27	-27
Toimintakate/Jäämä	7 649,88	2 000	0	-100,0	1	1
Poistot ja arvonalentumiset						
TILIKAUDEN TULOS	7 649,88	2 000	0	-100,0	1	1

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso 2023	Seuranta
Tilat Nuorisotila 342,5 m ² Kirjasto 330,0 m ²	Rakennuksen julkisivujen remontointi/kunnostus 2022-2023 aikana	
Tilojen käyttöaste	100 %	Tilasto
Kiinteistöjen teknisen kunnan seuranta	Kiinteistöhuollon seuranta	Palaverit puhelimitse/sähköpostilla

Kiinteistö Oy Kopsamonlinna	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS2 tuh. 2024	TS3 tuh. 2025
Toimintatuotot	33 180,00	43 575	46 690	7,1	42	42
Toimintakulut	-41 751,86	-43 550	-46 000	5,6	-41	-41
Toimintakate/Jäämä	-8 571,86	25	690	2660,0	1	1
Poistot ja arvonalentumiset						
TILIKAUDEN TULOS	-8 571,86	25	690	2660,0	1	1

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso 2022	Seuranta
Tilat: Koulu, Yksityiset asunnot 9 kpl	omistusosuus 50,43 %	
Investoinnit	Lämmitysjärjestelmän uusiminen Käyttövesisaneeraus	Suunnittelu- ja kartoitustyö tilattu, kartoitus jatkuu

2.5 Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Riskienhallinnalla tarkoitetaan menettelytapoja, joiden avulla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Riskienhallinnalla varmistetaan Juupajoen kunnan ja kuntakonserninkonsernin valmius perustehtävänsä toteuttamiseen ja asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen varautumalla toteutumista uhkaavien tekijöiden hallintaan.

Toimiva riskienhallinta on osa hyvää johtamista, toiminnan ohjausta ja palvelujen laadun varmistamista. Prosessina riskienhallinta kytkeytyy kiinteästi strategia-, talousarvio- ja tilinpäätösprosesseihin eli toiminnan suunnitteluun, seurantaan ja raportointiin. Riskejä tunnistetaan ja arvioidaan osana kunnan ja konserniyhteisöjen tavanomaista johtamista, suunnittelua, päätöksentekoa ja toimintaa.

Riskiarvioinnit käydään läpi ja päivitetään vähintään kerran vuodessa kesäkuun loppuun mennessä. Tavoitteiden asettamisen yhteydessä analysoidaan toimintaympäristön muutoksia, tunnistetaan kunnan ja kuntakonsernin tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioidaan niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laaditaan tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi.

Toimialat ja tytäryhtiöt laativat vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä suunnitelman sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Sisäisen valvonnan toteuttamisesta toimialat raportoivat tilinpäätösraportoinnin yhteydessä. Suunnitelmat ja raportit laaditaan yhtenäisen mallin mukaisesti ja ne saatetaan tiedoksi kunnanhallituksella sekä edelleen tarkastuslautakunnalle ja tilintarkastajalle.

Kunnanhallitus antaa toimintakertomuksessa selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

3 Taloussuunnitelman tehtävät

Kuntalain 13 luvun 110 §:stä löytyvät säädökset talousarviosta ja taloussuunnitelmasta. Lain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja veloitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto hyväksyy myös taloussuunnitelman kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma laaditaan siten, että se toteuttaa kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Kuntalain mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Jos kunta ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää säädetyssä määräajassa, voidaan käynnistää kuntalain 118 §:ssä säädetty erityisen vaikeassa asemassa olevan kunnan arviointimenettely.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota

Kuntalain taloutta koskeissa säännöksissä on kiinnitetty huomiota muun muassa kunnan talouden kestävyden turvaamiseen ja pitkän aikavälin vastuunkannon korostamiseen. Muun muassa

kriisikuntamenettelyä koskevaa sääntelyä on uudistettu, alijäämän kattamisvelvollisuutta koskevaa sääntelyä on tiukennettu ja alijäämän kattamisvelvollisuus on ulotettu koskemaan myös kuntayhtymiä.

Kunnan taloussuunnittelun ja kirjanpidon tavoitteina on

- korostaa valtuuston päätösvaltaa toiminnan ja talouden suunnittelussa
- kytkeä talousarvio pitkän aikavälin taloussuunnitteluun,
- osoittaa keinot kokonaistalouden tasapainottamiseksi,
- sitoa toiminta ja talous yhteen,
- antaa oikea kuva kunnan taloudesta,
- osoittaa kunnan taloudellinen tuloksen muodostuminen sekä rahoitustarpeen kattamiskeinot ja
- parantaa vertailtavuutta muihin talousyksikköihin.

Kunnan talousarviolla ja taloussuunnitelmalla on kolme päätehtävää:

1. asetetaan palvelutoimintaa ja investointihankkeita koskevat tavoitteet.
2. talousarvioon ja taloussuunnitelmaan budjetoidaan menoja ja tuloja koskevat arviot eri tehtäville ja hankkeille. Talousarviovuoden osalta arviot ovat sitovia määrärahoja ja tuloarvioita.
3. talousarviossa ja taloussuunnitelmassa osoitetaan, miten varsinainen toiminta ja investoinnit rahoitetaan.

Talouden tasapainon tärkein arviointikriteeri on vuosikate. Vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä.

Perusoletus on, että tulorahoitus on riittävä, jos vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden poistojen suuruinen. Poistot taas kuvaavat keskimääräistä vuosittaista korvausinvestointitarvetta. Mikäli vuosikate kattaa poistot (korvausinvestoinnit), kunnan ei tarvitse velkaantua, realisoida käyttöomaisuuttaan tai pitkäaikaisia sijoituksiaan tai vähentää toimintapääomaansa pitääkseen palvelujen tuotantovälineet toimintakunnossa. Jos vuosikate jää negatiiviseksi, tulorahoitus ei riitä edes juokseviin menoihin.

Kuntaliitto on määritellyt seuraavat kriteerit tulorahoituksen riittävyden eli vuosikatteen tason arvioinnille:

1. Vahva talous. Vuosikate riittää investointien nettomenon ja lainojen lyhennysten rahoittamiseen.
2. Tasapainossa oleva talous. Vuosikate riittää lainojen lyhennysten ja suunnitelman mukaisten poistojen eli korvausinvestointien rahoittamiseen.
3. Hyväksyttävän alarajalla oleva talous. Vuosikate on yhtä suuri kuin suunnitelman mukaiset poistot eli vuosikate riittää korvausinvestointien, mutta ei kokonaan lainojen lyhennysten rahoittamiseen.
4. Heikkenevä talous. Vuosikate on positiivinen, mutta tilikauden tulos poistojen jälkeen negatiivinen. Tällöin vuosikatteella ei pystytä rahoittamaan suunnitelman mukaisia poistoja kokonaan eikä lainojen lyhennyksiä ollenkaan.
5. Kriisitalous. Vuosikate on negatiivinen, jolloin käyttö- ja rahoitusmenojen rahoittamiseen joudutaan ottamaan vierasta pääomaa.

Eriyisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely

Eriyisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely voidaan käynnistää, jos rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat olennaisesti ja toistuvasti koko maan vastaavia tunnuslukuja heikommat ja jos ne ovat kahtena vuonna peräkkäin alittaneet säädetyt raja-arvot.

Kuntalain 13 luvun 118 §:ssä on määrittely erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelystä. Arviointimenettely on laajennettu koskemaan uuden kuntalain myötä myös kuntakonserneja ja kuntayhtymiä. Kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännön edellyttämät palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos **vähintään toinen seuraavista edellytyksistä täyttyy**:

1. kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää laissa säädetyssä määräajassa.
2. jos asukasta kohti laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa, tai kunnan rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:
  - kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen,
  - kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti,
  - asukasta kohti laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla sekä
  - kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

3.1 Talousarvion sitovuus, täytäntöönpano ja seuranta

Kunnanvaltuusto määrää, kuinka talousarvio ja sen perustelut sitovat kunnanhallitusta ja muita kunnan toimielimiä ja viranhaltijoita. Käyttötalousosassa valtuusto myöntää toimielimille määrärahat ja asettaa toiminnalliset tavoitteet vastuualueittain. Käyttötalousosa on kunnanhallitusta ja lautakuntaa sitova valtuuston vahvistamalla tulosaluetasolla.

Kunnan vesilaitos on eriytetty kunnan tilinpidosta vesihuoltolain säädösten mukaisesti.

Talousarvioon varattua määrärahaa ei saa ylittää ilman valtuuston hyväksyntää. Talousarvion toimintamenot käsittävät sekä ulkoiset että sisäiset menot. Määrärahat ovat talousarviossa bruttomääräisiä. Samoin tulosaluettain toimintatulot ovat sitovia ja niiden kertyminen on kyseisen vastualueen vastuulla. Tavoitteet ovat tässä talousarviossa perusteluluonteisia. Talousarvioon on liitetty lista toiminnan tili- ja vastuuvuvelloisista viranhaltijoista. Investoinnit ovat sitovia hankkeittain.

Talousarvion toteutumisen seuranta tehdään kunnanhallitukselle kolme kertaa vuodessa 30.4., 30.6. ja 30.9. tilanteiden mukaan. Kunnanhallitukselle ja valtuustolle raportoidaan merkittävistä poikkeamista tavoitteiden toteutumisessa tai määrärahojen käytössä sekä esitetään poikkeamisen syyt. Valtuusto voi hyväksyä talousarviovuoden aikana muutoksia talousarvioon. Muutostarpeista tulee tehdä perusteltu esitys kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle välittömästi, kun on arvioitavissa kustannusten kokoaminen yli varatun määrärahan tai poikkeama hyväksytyistä tavoitteista, eikä ylitystä voida kattaa toimintaa muuttamalla.

Laskujen hyväksyjä on vastuussa laskun oikeellisuudesta, tavaran saannista, palvelun ostamisesta ja määrärahan riittävydestä. Tavaroiden ja palvelujen hankintarajat (määrärahojen puitteissa) ovat seuraavat:

- Kirjaston johtaja ja vapaa-aikakoordinaattori voivat päättää enintään 5.000 eur hankinnoista määrärahojen puitteissa ja talousarvio-ohjeiden mukaisesti
- Rehtori ja päiväkodin johtaja voivat päättää enintään 20.000 eur hankinnoista,

- vastuualue-esimies (kunnanjohtaja, hyvinvointijohtaja, tekninen johtaja) voi päättää enintään 50.000 eur hankinnoista ja
- toimitilin päättää yli 50.000 eur hankinnoista.

Hankintapäätöksistä on tehtävä asianmukaiset viranhaltija-/toimielinpäätökset perusteluineen ja valitusosoituksineen.

Kuntalain mukaan kriisikuntamenettely perustuu kunnan taseen kertyneen alijäämän lisäksi myös kuntakonserneja koskeviin tietoihin. Kuntalain 118 §:n mukaan arviointimenettely voidaan käynnistää kuntakonsernin taseen kertyneen alijäämän tai muiden rahoituksen riittävyyttä ja vakavaraisuutta kuvaavien kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnuslukujen perusteella. Kuntalain mukaan vuodesta 2015 lähtien kunnan taseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien ilman mahdollisuutta taloussuunnitelmassa lykätä alijäämän kattamista myöhempään ajankohtaan.

Tämän johdosta talousarviovuoden aikana on tarpeen seurata aikaisempaa aktiivisemmin myös kuntakonsernin yhtiöiden talouden tilaa. Kunnanhallitukselle tehtäviin raportointeihin (30.4., 30.6. ja 30.9. tilanteiden mukaan) lisätään myös konserniyhtiöiden taloustilanneraportit. Lisäksi kuntakonserniyhtiöiden hallintoon nimettyjen kunnan edustajien tulee raportoida kunnanhallitukselle yhtiöiden toiminnasta ja taloudesta säännönmukaisesti vähintään neljä kertaa vuodessa sekä aina, kun yhtiöiden toiminnassa tai taloudessa tapahtuu merkittäviä muutoksia.

JUUPAJOEN KUNNAN TALOUSARVIO 2023 JA TALOUSSUUNNITELMA 2024 – 2025

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS2 2024	TS3 2025
Toimintatuotot	1 830 841	1 895 590	2 334 150	2 334	2 334
Toimintakulut	-13 118 931	-13 559 100	-6 880 980	-6 881	-6 881
Toimintakate	-11 288 090	-11 663 510	-4 546 830	-4 547	-4 547
Verotulot	7 983 608	7 550 000	4 270 000	4 060	4 120
Valtionosuudet	4 618 778	4 735 750	863 960	794	764
Rahoitustuotot ja -kulut	-46 222	-12 600	-22 550	-23	-23
Vuosikate	1 268 074	609 640	564 580	285	315
Poistot ja arvonalentumiset	-562 901	-564 400	-543 220	-543	-543
Tilikauden tulos	705 173	45 240	21 360	-259	-229
Poistoeron muutos	10 571	10 500	10 500	11	11
Tilikauden yli-/alijäämä	715 744	55 740	31 860	-248	-218

Luvut sisältävät sisäiset erät.

KÄYTTÖTALOUSOSA

4 Hallintopalvelut

Vastuualueen esimies: kunnanjohtaja Jyri Lammela

Hallintopalveluiden kokonaisuuteen kuuluvat kunnan demokratiapalvelut, keskitetyt tukipalvelut sekä kunnan elinvoiman kehittämistoiminnot ja kuntakonsernin toiminnot.

4.1 Konsernihallinto

Tulosalueen esimies: kunnanjohtaja Jyri Lammela

KONSERNIHALLINTO	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS2 2024	TS3 t 2025
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	89 929,69	56 000	23 300	-58,4	23	23
Toimintamenot	-983 912,64	-1 045 620	-1 074 160	2,7	-1074	-1074
Toimintakate (netto)	-893 982,95	-989 620	-1 050 860	6,2	-1 051	-1051
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-37 500,88	-20 540	-8 090	-60,6	-8	-8
Tehtävän kokonaiskustannukset	-931 483,83	-1 010 160	-1 058 950	4,8	-1059	-1059

= valtuustoon nähden sitovat erät

Palvelukuvaus

Konsernihallinto vastaa kunnanvaltuuston sekä kunnanhallituksen päätöksenteon valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta sekä avustaa kunnanhallituksen puheenjohtajaa tälle hallintosäännössä annettujen tehtävien osalta, avustaa kunnanjohtajaa kaupungin hallinnon ja taloudenhoidon johtamisessa sekä toiminnan ja talouden johtamisessa.

Kunnanvaltuusto

Kuntalain mukaan valtuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. Tässä ominaisuudessa se päättää toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä hallinnon järjestämisestä kunnan toiminta-ajatuksen ja strategian pohjalta. Tulosalueen menot pitävät sisällään valtuuston kokouspalkkiot, koulutuskulut, ansionmenetykset- ja matkakorvaukset, seminaarikulut sekä muut luottamushenkilöiden toimintaan liittyvät kulut.

Talousarvioon 2018 otettiin käyttöön Tenavattonni tukemaan syntyvien lapsien määrän kasvua. Vuoden 2022 talousarvioon on varattu tenavattonnin maksamiseen 50.000 euron määräraha. Valtuusto päätti 9.11.2020, että Tenavattonnia ei makseta enää vuoden 2021 jälkeen syntyville lapsille. Kaikki lapset, jotka ovat syntyneet kunnanhallituksen 15.4.2019 tekemän päätöksen mukaisesti Juupajoella vuosina 2018-2021 tulevat saamaan Tenavattonnin enintään viiteen ikävuoteen saakka, mikäli pysyvät Juupajoen kunnan asukkaana ja henkikirjoilla, kuten myös vähintään toinen huoltajista.

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudesta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etua, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa.

Vaalit

Vaalien järjestäminen kuuluu kunnan tehtäviin. Valtiollisten vaalien järjestämistehtäviin kunta saa valtiolta korvausta. Talousarviovuonna järjestetään eduskuntavaalit sunnuntaina 2. huhtikuuta 2023.

Tarkastustoimi

Hallinnon ja talouden tarkastamista varten kunnassa on valtuuston nimeämä tarkastuslautakunta. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet valtuuston päättämällä tavalla ja onko sisäinen valvonta riittävää sekä tutkia tilinpäätöksen sisältämän tiedon oikeellisuus ja riittävyys. Tilintarkastuspalvelusopimus on BDO Auditor Oy:n kanssa.

Hallintotoimi

Kunnan hallintotoimen tehtävänä on tuottaa kunnan toimielimille ja kuntaorganisaatiolle keskitettyjä hallinto- ja toimistopalveluja sekä kuntalaisille ja muille tahoille yleisiä neuvontapalveluja.

Tulosityksikön toimintaan kuuluu myös työnantajan ja työntekijän välinen yhteistoiminta, työterveyshuolto ja tyky-toiminta. Kunnan työsuojelupäällikkönä toimii tekninen johtaja Pekka Maasilta. Kunnan yhteistoiminta- ja työsuojelutoimielin on yhdistetty vuoden 2014 alusta.

Yhteistyötoimikunnan kokoonpano on seuraava:

- kunnanhallituksen edustajat:
  - o hallituksen puheenjohtaja Pekka Rae ja
  - o kunnanhallituksen jäsen Lauri Sähä
- työsuojeluvaltuutetut
  - o Sami Palsinajärvi
  - o Suvi Tenno
- JHL:n edustaja Niina Honkala
- Juko:n edustaja Niko Oksa
- kunnanviraston henkilökunnan edustaja Mervi Korhonen
- kunnanjohtaja Jyri Lammela
- työsuojelupäällikkö Pekka Maasilta

Elinkeinotoimi

Elinkeinotoimen tehtävänä on turvata ja kehittää elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä paikkakunnalla. Toiminnalla ylläpidetään ja kehitetään paikkakunnan yritysten kilpailukykyä sekä edesautetaan uuden yritystoiminnan syntymistä. Käytännön tehtävinä on mm. antaa konkreettista yrittäjäneuvontapalvelua, edistää yritys yhteistyötä, välittää alueen yrityksille tarkoituksenmukaista asiantuntijapalvelua sekä toteuttaa elinkeinoelämää kehittäviä hankkeita

Elinkeinotoimen tulosityksikköön sisältyy mm. elinkeinotoimi ja hankeyhteistyö, asiointi- ja palveluliikenne sekä maataloushallinto.

Maataloushallinnon osalta Juupajoki on kuulunut yhteistoiminta-alueeseen, jossa isäntäkuntana on Orivesi ja muut yt-alueen kunnat ovat Tampere, Pälkäne ja Kangasala. Oriveden maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen kunnat kävivät keväällä 2022 Oriveden johdolla neuvotteluja Lempäälän kunnan kanssa Oriveden maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen kuntien liittymisestä Lempäälän maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen. Oriveden kaupunginvaltuusto päätti 20.6.2022 § 29

irtisanoa 22.12.2010 allekirjoitetun yhteistoimintasopimuksen maaseutuhallinnon tehtävien järjestämisestä päättymään 31.12.2022.

Valtuusto hyväksyi 26.9.2022 § 20 maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen muodostamista koskevan sopimuksen. Lempäälän maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue aloittaa toimintansa 1.1.2023 laajenevassa muodossaan, johon kuuluvat Akaa, Juupajoki, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Pälkäne, Tampere, Urjala, Valkeakoski, Vesilahti ja Ylöjärvi. Yhteistoiminta-alueella on vuoden 2021 tilaston mukaan yhteensä 1749 aktiivimaatila, ollen Suomen kolmanneksi suurin maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue. Alueella on peltopinta-ala yhteensä 79 300 hehtaaria. Maaseutuviranomaisten määrä tulee olemaan noin 10 henkilöä. Lempäälän yhteistoiminta-alueen nykyisen henkilöstön lisäksi, Lempäälän kunnan palvelukseen siirtyvät Oriveden kaupungin palveluksessa olevat vakituiset maaseutuasiamiehet ja Juupajoen kunnan maaseutuasiamies.

Joulukuussa 2019 käynnistynyt Pirkanmaan junapilotti toi Juupajoelle kaksi uutta junavuoroa. Nämä vuorot ovat toistaiseksi jääneet aikatauluun, vaikka pilotti on jo päättynyt.

Pirkanmaan ELY-keskuksen joukkoliikenteen palvelutason määrittelyn 2020–2023 mukaisesti ELY-keskuksen joukkoliikennehankinnoissa rahoituksen peruseriaatteet muuttuivat vuoden 2021 alusta alkaen. Ylikunnallisessa liikenteessä kuntaosuus 30 % jaetaan sopimuksen reiteittäin ja vuoroittain tasan niiden kuntien kesken, joita liikenne palvelee.

Yksi kuntien kärkitehtävistä on kehittää elinkeinopolitiikkaa ja vahvistaa yritys ympäristön toimivuutta ja vetovoimatekijöitä. Alueen hyvinvointi edellyttää työpaikkoja ja terve kuntatalous veronmaksukykyisiä yrityksiä ja yksityisiä kansalaisia. Näihin haasteisiin vastaaminen edellyttää uusien yhteisten toimintamuotojen ja -mallien kehittämistä. Yksin toimiessaan kuntien resurssit ovat hyvin rajalliset ja haasteisiin vastaamiseksi tarvitaankin kuntien välistä yhteistyötä.

Työllisyyspalvelut

Työllisyyspalveluilla tarkoitetaan sellaisia palveluita, joiden keskeisenä tavoitteena on kuntalaistensa työelämävalmiuksien edistäminen tai työllistyminen. Vuodesta 2018 Juupajoen työllisyyspalvelujen järjestäjänä on toiminut Mänttä-Vilppulan kaupunki. Tulosalueelle on varattu erikseen määräraha koululaisten kesätyöllistämistä varten.

Työllisyyden kuntakokeilu alkoi 1.3.2021 ja kestää 31.12.2024 saakka. Työllisyyden kuntakokeilussa osa työttömistä työnhakijoista siirtyi oman kotikuntansa työllisyyspalvelujen asiakkaiksi. Kokeilussa kotikunta, Juupajoen kohdalla Mänttä-Vilppulan kaupunki, vastaa TE-palveluiden eli julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden tarjoamisesta asiakkailleen.

Pirkanmaan työllisyyden kuntakokeilun asiakkaiksi siirtyivät työttömät työnhakijat, työllistettynä olevat ja työllistymistä edistävissä palveluissa olevat työnhakijat, joiden kotikunta on kokeilualueella ja jotka eivät täytä ansiopäivärahan saamisen edellytyksiä tai ovat alle 30-vuotiaita, maahanmuuttajia tai vieraskielisiä henkilöitä.

Pohjoismainen työvoimapalvelumalli tuli voimaan 2.5.2022. Pohjoismaisessa työvoimapalvelumallissa työnhakija hakee työtä omatoimisesti ja saa työnhakuunsa yksilöllistä tukea entistä aikaisemmassa vaiheessa ja tiiviimmin. Työnhakijan on haettava tiettyä määrää työmahdollisuuksia, jotta oikeus työttömyysturvaan jatkuu.

TE-palvelut 2024 -uudistuksen tavoitteena on palvelurakenne, joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta.

TE-palvelujen siirto kunnille tuo palvelut lähemmäksi asiakkaita. Kun työllisyyspalvelut, kunnan koulutuspalvelut sekä elinkeinopalvelut ovat saman järjestäjän vastuulla tukevat palvelut nopeamman työllistymisen tavoitetta. Kunnilla on hyvät lähtökohdat tarjota asiakkaille kohdennettuja ja paikallisten työmarkkinoiden tarpeisiin sopivia palveluja.

TE-palvelujen siirtoa koskeva hallituksen esitys annettiin eduskunnalle 6.10.2022. Kunnille palveluiden järjestämisvastuu siirtyisi 1.1.2025

Toiminnalliset tavoitteet	Tavoitetaso 2023	Seuranta
Kunnan verkkosivujen uudistus	Verkkosivujen uudistaminen -projektin läpivienti vuoden 2023 kevään aikana.	Toteutuu / ei toteutunut
Työllisyyden ylläpitäminen	Työttömyysasteen pitäminen (9/2022 6,6%) tasolla tai parantaminen.	Pirkanmaan työllisyyskatsaus
Kaikki kunnan 16-18-vuotiaat nuoret saavat kesätyöjakson	Kaikille halukkaille nuorille (16 - 18) tarjotaan 2 viikon työjakso kunnan tai sote-kumppanin työpisteissä	Kesätyöpaikan saaneiden määrä
Kaikki kunnan 16-18-vuotiaat nuoret saavat kesätyöjakson	Rekrytointiprosessia kehitetään sujuvaksi ja tasapuoliseksi	Tyytyväisyyskysely kesätyöntekijöille

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Valtuuston kokoukset	7	5	5
käsiteltyjä asioita	55	20	20
Hallituksen kokoukset	15	11	11
käsiteltyjä asioita	219	125	150
Tarkastuslautakunnan kokoukset	3	3	3
Keskusvaalilautakunnan kokoukset	10	7	7
Hallinnon henkilökunta 31.12.	6	6	7

5 Hyvinvointipalvelut

Vastuualueen esimies: hyvinvointijohtaja Anne Tuovila

HYVINVOINTIPALVELUT	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS2 2024	TS3 2025
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	495 425,35	588 120	731 740	24,4	732	732
Toimintamenot	-10 929 614,29	-11 110 570	-4 276 580	-61,5	-4 277	-4 277
Toimintakate (netto)	-10 434 188,94	-10 522 450	-3 544 840	-66,3	-3 545	-3 545
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-14 069,68	-19 500	-17 260	-11,5	-17	-17
Tehtävän kokonaiskustannukset	-10 448 258,62	-10 541 950	-3 562 100	-66,2	-3 562	-3 562

= valtuustoon nähden sitovat erät

Kuntalaisen hyvinvointi on kuntien tärkein tavoite, joka on kirjattu kuntalain ensimmäiseen pykälään. Hyvinvointi merkitsee jokaiselle kuntalaiselle erilaisia asioita. Kuntien laaja tehtäväkenttä takaa kuitenkin monipuolisen alustan, jossa asukkaiden hyvinvointia edistetään.

Tuleva vuosi on historiallinen kunnille; sosiaali- ja terveystoimen järjestäminen siirtyy kunnilta hyvinvointialueille. Kuntiin jäävät palvelut ovat hyvinvointia ylläpitäviä ja edistäviä palveluita. Hyvinvointityö keskittyy ongelmien ennaltaehkäisyyn. Hyvinvointisuunnitelma on toimenpideohjelma, joka antaa suuntaviivat ja tavoitteet kuntien hyvinvointia tukevalle toiminnalle tulevaisuudessa.

Kuntaan jääviin hyvinvointipalveluihin sisältyvät ympäristöterveydenhuolto, koulutuspalvelut, varhaiskasvatus sekä muut sivistyspalvelut. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on tärkeää ja vaatii huolellista edunvalvontaa. Jokainen toimiala tekee tulevaisuudessa yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.

5.1 Hyvinvointitoimi

Tulosalueen esimies: hyvinvointijohtaja Anne Tuovila

HYVINVOINTITOIMI	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS2 2024	TS3 2025
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	54,78					
Toimintamenot	-101 946,10	-104 760	-176 900	68,9	-177	-177
Toimintakate (netto)	-101 891,32	-104 760	-176 900	68,9	-177	-177
Tehtävän kokonaiskustannukset	-101 891,32	-104 760	-176 900	68,9	-177	-177

= valtuustoon nähden sitovat erät

Hyvinvointitoimi sisältää hyvinvointipalveluiden hallinnon. Hallinnon tehtävänä on tuottaa hyvinvointitoimen tarvitsemat toimistotehtävät. Hallinnon menoihin kuuluu myös muita yleisiä hallintomenoja. Hallinnon talousarvioon on sisällytetty lisäksi toisen asteen koulutukseen liittyvät eläkevakuutusmaksut sekä sivistystoimen osuus varhaiseläkemaksuista (varhe), oppilashallintojärjestelmän ohjelmien (MultiPrimus, Wilma, Kurre) ylläpitokustannukset ja toisen asteen koulutuksen opiskelijahuoltolain mukaisten palveluiden kustannukset.

5.2 Eläinlääkintä- ja ympäristöterveydenhuolto

Tulosalueen esimies: hyvinvointijohtaja Anne Tuovila

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS2 2024	TS3 2025
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	44 712,32	88 410	0	-100,0	0	0
Toimintamenot	-7 236 530,50	-7 394 050	-82 720	-98,9	-83	-83
Toimintakate (netto)	-7 191 818,18	-7 305 640	-82 720	-98,9	-83	-83
Tehtävän kokonaiskustannukset	-7 191 818,18	-7 305 640	-82 720	-98,9	-83	-83

= valtuustoon nähden sitovat erät

Laki ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta (410/2009) edellyttää, että kuntien on järjestettävä ympäristöterveydenhuolto sellaisessa yksikössä, jossa on ympäristöterveydenhuollon tehtävien hoitamiseen vähintään 10 henkilötyövuoden resurssit. Ympäristöterveydenhuollon toimialueena on 1.1.2015 alkaen Tampere, Orivesi, Juupajoki, Kangasala, Pälkäne, Valkeakoski, Akaa ja Urjala. Ympäristöterveyden yleiset toimipisteet (3 kpl) sijaitsevat Tampereella, Kangasalla ja Valkeakoskella. vastuukuntana on Tampere.

Alueellisen ympäristöterveydenhuollon jaosto on Tampereen kaupungin organisaatioon kuuluva toimielin, joka hoitaa muiden sopijakuntien puolesta ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen sopimuksessa tarkoitetut kunnan viranomaisen tehtävät. Hallinnossa ja päätöksenteossa noudatetaan Tampereen kaupungin sääntöjä, määräyksiä ja ohjeita. Talousarvion valmistelussa noudatetaan Tampereen kaupungin talousarvion valmisteluohjetta. Alueellisen ympäristöterveydenhuollon jaoston toimialaan kuuluvien asioiden valmistelusta ja toimeenpanosta huolehtii Tampereen kaupunki.

Ympäristöterveydenhuolto on ennaltaehkäisevää terveydenhuoltoa ja elinympäristön, elintarvikkeiden ja veden terveellisyyden ylläpitäminen. Kaikki ympäristöterveydenhuollon lainsäädäntö on keskitettävä samalle toimielimelle.

Yhteistoiminta-alueen kustannusten jako perustuu terveysvalvonnan osalta asiantuntijoiden suoritelmääräarviointiin. Eläinlääkintähuollon osalta kustannukset jaetaan eläinlääkärien suhteessa neljälle alueelle (Tampere, Orivesi-Juupajoki, Kangasala-Pälkäne, Valkeakoski-Akaa-Urjala) ja alueiden sisällä eläinlääkintähuollon kuntakohtaisten matkojen suhteessa. Pieneläinpäivystyksen kustannukset jaetaan koko yhteistoiminta-alueen väestömäärän suhteessa. Hallinnon kustannukset jaetaan yleiseen ympäristöterveyteen ja eläinlääkintähuoltoon henkilöstömäärän suhteessa.

Eläinlääkintähuollon kautta toteutetaan peruseläinlääkäripalvelut päiväaikaan ja päivystysaikaan ympäri vuorokauden. Eläinlääkintähuoltoon kuuluvat myös tuotantotilojen kanssa tehtävät terveydenhuoltosopimukset ja eläinsuojelulain mukaiset tarkastukset.

Praktikkoeläinlääkäreiden vastaanotot sijaitsevat Tampereen Lielahdessa, Orivedellä, Kangasalla, Valkeakoskella ja Urjalassa. Tampereen ympäristöterveysyksikkö täyttää ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueita koskevan lain (410/ 2009) vaatimukset (vähintään 10 henkilötyövuotta, kaikki yth:n toimialat samassa yksikössä).

5.3 Koulutuspalvelut

Tulosalueen esimies: rehtori Lea Nurminen

KOULUTUSPALVELUT	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS2 2024	TS3 2025
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	349 443,37	380 810	583 240	53,2	583	583
Toimintamenot	-2 473 353,52	-2 490 290	-2 873 650	15,4	-2 874	-2 874
Toimintakate (netto)	-2 123 910,15	-2 109 480	-2 290 410	8,6	-2 290	-2 290
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-10 534,36	-17 790	-15 550	-12,6	-16	-16
Tehtävän kokonaiskustannukset	-2 134 444,51	-2 127 270	-2 305 960	8,4	-2 306	-2306

= valtuustoon nähden sitovat erät

Palvelukuvaus

Perusopetus tukee oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus tuottaa kaikille saman jatko-opintokelpoisuuden ja se on maksutonta. Peruskoulun tehtävänä on antaa opetussuunnitelman tavoitteiden mukaista, laadukasta ja yksilölliset tarpeet huomioivaa opetusta sekä tukea vanhempia kasvatustehtävässään. Laadukkaat koulutuspalvelut lisäävät kunnan vetovoimaisuutta. Perusopetuksen tulosalueen tehtävänä on järjestää taloudellisesti tämä kunnan keskeinen ja lakisääteinen peruspalvelutehtävä.

Peruskoulun opetuksen suunnittelun ja toteutuksen perustana toimivat valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet ja kunnan oma opetussuunnitelma. Opetussuunnitelman perusteet antavat yhtenäisen pohjan paikallisille opetussuunnitelmille ja siten vahvistavat koulutuksen tasa-arvoa koko maassa. Kuntien ja koulujen omat opetussuunnitelmat ohjaavat opetusta ja koulutyötä tarkemmin ja ottavat huomioon paikalliset tarpeet ja näkökulmat.

Oppivelvollisuuden laajeneminen astui voimaan vuonna 2021. Oppilaan kotikunnassa on oltava sovittuna toimintamalli siitä, kuka ottaa vastaan oppilaitosten ilmoitukset, jos oppilas ei käy koulua, ja kuka/ketkä seuraavat toisen asteen oppilastietojärjestelmää (Valpas). Juupajoella valvontaa suorittavat opinto-ohjaaja, rehtori ja hyvinvointijohtaja.

Perusopetus Juupajoella

Juupajoella on kaksi koulua. Kirkonkylän koulu on Pienten lasten koulu ja siellä opiskelevat luokat 1-2 sekä esiopetusryhmä. Korkeakosken kuntakeskuksessa sijaitsevassa Juupajoen koulukeskuksessa opiskelevat luokat 3-9. Syksyllä 2022 perustettiin joustava pienryhmä 5.-9.- luokkien erityistä tukea tarvitseville oppilaille. Vaativan erityisen tuen perusopetusta ostetaan Orivedeltä.

Laskentapäivänä 20.9.2022 Juupajoen peruskoulussa luokilla 1-9 opiskelee 196 oppilasta. Oppilasmäärä on ollut tasaisessa laskussa useamman vuoden, mutta lukuvuoden 2022-2023 aikana noussut johtuen muiden kuntien oppilaiden määrän kasvusta Juupajoen kouluissa. Tulevaisuudessa oppilasmäärä jatkaa kuitenkin laskuaan johtuen laskevasta syntyvyydestä.

Vuosien 2015-2016 aikana toteutettiin Juupajoen kunnan opetustoimen osallistava kehittämisselvitys, jossa tarkasteltiin opetuspalveluiden tulevaisuutta usealta eri kannalta. Tuon selvityksen pohjalta ehdotetut toimenpiteet on saatu nyt toteutettua lähes kokonaan. Nyt on jälleen aika lähteä

selvittämään tulevaisuuden näkymiä uuden kehittämisselvityksen avulla. Tavoitteena on käynnistää kehittämistyö keväällä 2023 ja saada työ valmiiksi lukuvuoden 2023-2024 aikana.

Perusopetuksen henkilöstörakenne

AMMATTINIMIKE	KOULUKESKUS syksy 2022	KIRKONKYLÄ syksy 2022	KOULUKESKUS syksy 2023	KIRKONKYLÄ syksy 2023
Luokanopettaja	5	2	5	2
Koulunkäynninohjaaja	5	3 (hanketyössä 1)	5 /6	3(hanketyössä1)
Laaja-alainen erityisopettaja	0,6	0,4	0,6	0,4
Erityisluokanopettaja	1		1	
Lehtori	4	-	3	-
Lehtori, osa-aikainen			1	
Aineenopettaja, päätoiminen	5	-	5	-
Aineenopettaja, sivutoiminen	1	-	1 + 1	-
Rehtori	0,6	0,4	0,6	0,4
Yhteensä	22,2	5,8	22,2 /23,2	5,8

Oppilaskohtaiset kustannukset

Oppilaskohtaiset kustannukset	Oppilasmäärä	Nettokustannukset €	Oppilaskohtainen kustannus €
TP 2010	219	1.896.180	8.658
TP 2011	212	1.884.500	8.889
TP 2012	212	1.986.340	9.369
TP 2013	205	2.016.070	9.834
TP 2014	199	1.961.800	9.858
TP 2015	208	2.061.070	9.909
TP 2016	214	2.114.438	9.880
TP 2017	197	1.975.989	10.030
TP 2018	197	1.993.718	10.120
TP 2019	191	2.057.500	10.772
TP 2020	178	2.057.486	11.558
TP 2021	171	2.134.444	12.482
TA2022	171	2.127.270	12.440
TA2023	198	2.305.960	11.646

Oppilasmäärät

Juupajoen peruskoulun oppilasmäärät 2022 - 2029										
	1. LK	2. LK	3. LK	4. LK	5. LK	6. LK	7. LK	8. LK	9. LK	YHT.
2022-2023	20	21	20	32	20	25	22	25	13	198
2023-2024	16	20	21	20	32	20	25	22	25	201
2024-2025	12	16	20	21	20	32	20	25	22	188
2025-2026	12	12	16	20	21	20	32	20	25	178
2026-2027	9	12	12	16	20	21	20	32	20	162
2027-2028	9	9	12	12	16	20	21	20	32	151
2028-2029	13	9	9	12	12	16	20	21	20	132

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso 2023	Seuranta
Laadukas perusopetus	Kaikki oppilaat saavat peruskoulun päättötodistuksen ja jatko-opiskelupaikan	päättötodistuksen saaneet /ikäluokka jatko-opiskelupaikan saaneet/ikäluokka
Tasapainoinen talous	Kustannukset pysyvät nykyisellä tasolla. Oppilaskohtainen kustannus pysyy lähellä verrokkikuntien keskimääräistä oppilashintaa	€/oppilas nettokustannukset
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen osana perusopetusta: Oppilas voi hyvin ja on tyytyväinen elämäänsä	Terveellisten elämäntapojen juurruttaminen -ravitseminen ja ruokakasvatus -liikunta -lepo - mielen hyvinvointi	Säännölliset palaverit ruokapalveluhenkilöstön kanssa lkm Tyytyväisyyskyselyt kouluruokailusta Ruokakasvatussuunnitelman laatiminen yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa Move-mittausten tulosten seuranta Tunne- ja vuorovaikutustaitoihin liittyvät tapahtumat, koulutukset lkm Tiivis yhteistyö kouluterveydenhuollon kanssa
Opetuksen kehittäminen	Oikeus oppia-hankkeen tavoitteet oppilaan tukemisen kehittämisestä, hanke jatkuu kevätlukukauden 2023 Digihankkeen tavoitteet osana opetuksen kehittämistä	Toteutunut/ei toteutunut Alkukartoitus- ja palautekyselyt tehty/ei tehty
Henkilöstön osaamisen vahvistaminen ja työhyvinvointi	Henkilöstön koulutustarpeiden kartoitus ja koulutussuunnitelman toteutuminen Digiosaamisen vahvistaminen osana digihanketta Työkykyä ja työhyvinvointia edistävät ja ylläpitävät toimenpiteet	Toteutuneiden koulutuspäivien seuranta Toteutunut/ei toteutunut Sairauspoissaolojen seuranta

Koulutuksen tukipalvelut

Koulutuksen tukipalveluihin kuuluvat kuljetuspalvelut, oppilashuolto, koulujen kerhotoiminta, vieraiden kielten kehittäminen, aamu- ja iltapäivätoiminta sekä ruokapalvelut.

Ruokapalvelut

Ruokapalvelut tuottavat ateriapalvelut kouluille ja varhaiskasvatukseen. Lisäksi Mänttä-Vilppulan ja Juupajoen kunnan yhteinen ruokapalveluyhtiö Justiina Oy ostaa kunnan alueella kotipalveluaterioiden piirissä olevien asiakkaiden ruuat Juupajoen kunnan ruokapalveluilta.

Koulukeskuksen keittiö toimii keskuskeittiönä. Päiväkodin keittiö on palvelukeittiö ja Kirkonkylän koulun keittiö toimii jakelukeittiönä. Kuljetukset toteuttaa Mirila Oy.

Varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus laativat yhdessä ruokakasvatussuunnitelman.

Henkilöstö: ruokapalveluiden esimiehenä toimii Jenni Vuorela-Mattila, hänen lisäkseen keittiötyössä toimii kouluilla 2 kokkia sekä päiväkodilla vuorotellen työskentelevät 2 osa-aikaista kokkia.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Perusopetuslain mukainen aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään Kirkonkylän koululla. Ohjaajina toimivat koulunkäynnin ohjaajat ja varhaiskasvatuksen henkilöstö.

Koulukuljetus

Koulukuljetukset hoidetaan linja-autoliikenteen vakiovuoroilla ja kunnan ostopalveluina hankituilla koulukuljetuksilla. Kuljetukseen oikeutettuja lapsia on luokilla 0-9 yhteensä 118. Koulukuljetusten uusi sopimuskausi alkoi vuoden 2022 alusta. Lisäksi kesällä 2022 kilpailutettiin Hirsilän suunnan kuljetukset, jossa kulkee 22 lasta.

Oppilashuolto

Oppilashuollon ohjausryhmä valitsee lukuvuodelle yhteisöllisyyttä tukevan teeman/teemat. Lukuvuoden 2022-2023 teema on ”Oppilas voi hyvin ja on tyytyväinen elämäänsä.”

Oppilashuoltolain mukaan perusopetukseen pitää laatia opiskeluhoitosuunnitelma, joka päivitetään lukuvuosittain. Suunnitelman sisällöstä on annettu ohjeistus ja suunnitelmamme on laadittu sen mukaisesti. Suunnitelma päivitetään vuosittain.

5.4 Varhaiskasvatus ja esiopetus

Tulosalueen esimies: päiväkodin johtaja Merja Yläjärvi

VARHAISKASVATUSPALVELUT	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS2 2024	TS3. 2025
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	44 128,90	37 000	98 400	165,9	98	98
Toimintamenot	-777 722,60	-726 700	-790 110	8,7	-790	-790
Toimintakate (netto)	-733 593,70	-689 700	-691 710	0,3	-692	-692
Tehtävän kokonaiskustannukset	-733 593,70	-689 700	-691 710	0,3	-692	-692

= valtuustoon nähden sitovat erät

Palvelukuvaus

Varhaiskasvatuksen tulosalue sisältää päiväkotihoidon, esiopetuksen, avoimen varhaiskasvatustoiminnan ja lakisääteisen lastenhoidontuen.

Juupajoen päiväkoti on 48-paikkainen kolmiryhmäinen päiväkoti, 0-3-vuotiaat nallet, 3-5-vuotiaat mesikämmenet ja 3-5-vuotiaat metsämuppelit. Esiopetus ja sitä täydentävä varhaiskasvatus järjestetään Kirkonkylän koululla Aakkosentien esiopetusryhmässä.

Henkilökunnan määrä myötäilee lainsäädäntöä siten, että alle 3- vuotiailla on yhtä varhaiskasvattajaa kohden neljä lasta ja yli 3-vuotiailla on yhtä varhaiskasvattajaa kohden seitsemän lasta.

Varhaiskasvatuksen uusi asiakasmaksulaki astui voimaan 1.3.2017, viimeisin tarkistus lakiin tehtiin 1.8.2021 alkaen. Viimeisimmät indeksitarkastukset ovat tulleet voimaan 1.8.2022. Suomen hallitus on esittänyt, että varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja alennetaan korottamalla maksujen perusteena olevia tuloarvoja 33 prosenttia. Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.3.2023. Lakimuutokset ja indeksitarkastukset ovat vaikuttaneet alentavasti perheiden asiakasmaksuihin.

Vuorohoitoa tarvitsevia perheitä on 3-5 ja vuorohoidon käyttö on hyvin vaihtelevaa. Yöaikaan tapahtuvan hoidon tarpeeseen on valmius loppukesän ja alkusyksyn 2022 kokemusten perusteella. Vuorohoitoon ei ole subjektiivista oikeutta, tarpeen määrittelevät vanhempien työvuorot.

Avointa varhaiskasvatustoimintaa tarjotaan perheille 2 krt/kk, joka toinen viikko. Toiminta on ollut perheille maksutonta. Syksystä 2022 alkaen perheille on tarjottu lounas tai välipala. Avoimen varhaiskasvatustoiminnan keskeinen tavoite on tarjota perheille laadukasta varhaiskasvatusta ilman, että lapsi on päivähoidossa. Perheille voidaan tarjota varhaista tukea ja kynnys avun hakemiseen madaltuu. Avoin varhaiskasvatustoiminta ennaltaehkäisee perheiden ongelmien syntymistä ja tarjoaa väljän hakeutua avun piiriin.

Eriyistä tukea tarvitseville lapsille taataan heidän kasvunsa ja kehityksensä turvaamiseksi erityispalveluja. Erityisvarhaiskasvatuksen opettaja (EVAO) palvelut järjestetään ostopalveluna yksityiseltä palveluntuottajalta. Esiopetuksessa olevien lasten erityisopetuksesta vastaa koulun erityisopettaja. Koulun kuraattoripalvelut kuuluvat myös esiopetuksessa oleville lapsille.

Painopistealueet:

Opetussuunnitelmat

Kunnan esiopetussuunnitelma päivitetään vastaamaan valtakunnallisia esiopetussuunnitelman perusteita. Varhaiskasvatuksessa laaditaan kiusaamisen vastainen suunnitelma.

Varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin kehittäminen

Metsäryhmän toimintaa arvioidaan. Lapset, vanhemmat ja työntekijät antavat palautetta metsäryhmän toiminnasta. Ryhmän toiminta vakiinnutetaan pysyväksi osaksi Juupajoen kunnan tarjoamaa varhaiskasvatusta.

Ruokakasvatus

Ruokakasvatusta kehitetään lapset ruokailua kehittämässä -toimintamallin avulla. Varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus laativat yhdessä ruokakasvatussuunnitelman.

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso 2023	Seuranta
Avoimen varhaiskasvatuksen ylläpitäminen	Avoimeen varhaiskasvatustoimintaan saadaan mukaan uusia perheitä	Toteutunut kyllä/ei Kävijämäärä ja toimintakerrat avoimessa päiväkodissa lkm
Avoimen varhaiskasvatuksen ylläpitäminen	Avoimessa päiväkodissa mukana varhainen perhetyöntekijä tai terveydenhoitaja ja seurakunnan työntekijä	Toteutunut kyllä/ei
Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yhteisen toimintakulttuurin vahvistaminen	Luodaan jatkumo varhaiskasvatuksesta esiopetukseen	Yhteistyöpalaverit lkm
Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yhteisen toimintakulttuurin vahvistaminen	Esiopetuksen opetussuunnitelma päivitetty yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa	Toteutunut kyllä/ei
Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yhteisen toimintakulttuurin vahvistaminen	Esiopetuksen opettajan vierailut päiväkotiin tapaamaan tulevia esikoululaisia ja henkilöstöä	Esiopetuksen opettajan vierailut lkm
Tieto- ja viestintäteknologisten taitojen kehittäminen	Henkilöstön tieto- ja viestintäkoulutus on suunnitelmallista ja aktiivista	Toteutuneet koulutukset
Tieto- ja viestintäteknologisten taitojen kehittäminen	Tvt-laitteiden käyttö on systemaattista ja tavoitteellista	Käytössä olevat menetelmät
Tieto- ja viestintäteknologisten taitojen kehittäminen	Päiväkodin toiminta tehty näkyväksi sosiaalisessa mediassa ja päiväkodin nettisivuilla Sivujen päivittäminen on aktiivista	Toteutunut kyllä/ei
Lasten ja perheiden hyvinvoinnin tukeminen varhaiskasvatuspalveluiden avulla	Ruokakasvatusta kehitetty varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa	Toimenpiteet lasten ravitsemuksen järjestämisessä Säännölliset palaverit ruokapalveluhenkilöstön kanssa lkm
Lasten ja perheiden hyvinvoinnin tukeminen varhaiskasvatuspalveluiden avulla	Laadittu ruokakasvatussuunnitelma	Toteutunut kyllä/ei
Lasten ja perheiden hyvinvoinnin tukeminen varhaiskasvatuspalveluiden avulla	Varhaiskasvatus mukaan Liikkuva varhaiskasvatus –ohjelmassa	Ohjelman tuomat kehittämistoimet Liikuntatapahtumat lkm
Lasten ja perheiden hyvinvoinnin tukeminen varhaiskasvatuspalveluiden avulla	Perhetyön jalkautuminen varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen	Toteutunut kyllä/ei Varhaiskasvatuksen käyntikerrat, lkm Esiopetuksen käyntikerrat lkm
Henkilökunnan määrä ja osaamisen vahvistaminen ja työhyvinvointi	Henkilöstön määrää arvioidaan lapsimäärää ja lakimuutokset huomioon ottaen	Toteutunut kyllä/ei

Henkilökunnan määrä ja osaamisen vahvistaminen ja työhyvinvointi	Henkilöstön koulutustarpeiden ja osaamisen kartoitus	Kehityskeskustelujen lkm Toteutuneiden koulutuspäivien seuranta
Henkilökunnan määrä ja osaamisen vahvistaminen ja työhyvinvointi	Työkykyä ja työhyvinvointia edistävät ja ylläpitävät toimenpiteet	Tyky-toimintaan osallistuneiden lkm Sairauspoissaolojen seuranta

Tunnusluvut 2019 -2023 (31.12) Palvelu	2019 Lasten lkm	2020 Lasten lkm	2021 Lasten lkm	2022 Lasten lkm	2023 Lasten lkm
Päiväkoti /lasten lkm					
- kokopäivähoito	4	37	36	38	40
- osapäivähoito	11	8	6	5	3
- esiop.osapäivähoito	11	14	10	13	10
YHTEENSÄ	62	59	52	56	53
Esiopetus /lasten lkm					
- kevätlukukausi	29	17	22	11	15
- syksylukukausi	17	22	12	12	14
Päiväkoti / hoitopäivien lkm					
- kokopäivähoito	5618	5425	6332	6338	6785
- osapäivähoito	1815	924	822	530	396
- esioppilaiden osapäivähoito	1799	1563	852	1577	1372
YHTEENSÄ	9232	7912	8006	8445	8553

5.5 Muut sivistyspalvelut

Tulosalueen esimies: hyvinvointijohtaja Anne Tuovila

MUUT SIVISTYSPALVELUT	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS2 2024	TS3. 2025
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	57 085,98	81 900	50 100	-38,8	50	50
Toimintamenot	-340 061,57	-394 770	-353 200	-10,5	-353	-353
Toimintakate (netto)	-282 975,59	-312 870	-303 100	-3,1	-303	-303
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-3 535,32	-1 710	-1 710	0,0	-2	-2
Tehtävän kokonaiskustannukset	-286 510,91	-314 580	-304 810	-3,1	-305	-305

= valtuustoon nähden sitovat erät

Tulosalue sisältää vapaan sivistystyön (kansalais- ja musiikkiopisto), kirjaston ja vapaa-aikapalvelut (kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimi).

Vapaa sivistystyö

Merikanto-opisto on valtionosuuden piirissä oleva seutukunnallinen taideoppilaitos, jonka tehtävänä on antaa korkeatasoista ja monipuolista sävel- ja tanssitaiteen perusopetusta sekä järjestää konsertteja ja muuta musiikkikulttuurin kehittämiseen liittyvää toimintaa oppilaitoksen ja sen toimintaympäristön erityistarpeet ja mahdollisuudet huomioiden.

Merikanto-opisto tuottaa taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaiset palvelut suunnitelmakauden aikana Virtain, Ähtärin, Mänttä-Vilppulan ja Oriveden kaupungeille sekä Ruoveden ja Juupajoen kunnille kunnallisena toimintana.

Merikanto-opistossa opiskelee keskimäärin 15 juupajokelaista.

Opetustunteja Juupajoelle on arvioitu yhteensä 500 tuntia. Merikanto-opiston tavoitteena on, että jokainen pääsykokeissa hyväksytyin pistemäärän saanut hakija saisi opiskelupaikan.

Oriveden seudun kansalaisopisto (OSKO) on Oriveden ja Juupajoen yhteinen kansalaisopisto. Toiminta kattaa perinteisen vapaan sivistystyön – ja taiteen perusopetuksen musiikissa ja kuvataiteessa.

Juupajoella järjestetään lukuvuosittain noin 10 viikoittain kokoontuvaa ryhmää. Lisäksi järjestetään pianon soiton yksilöopetusta ja yksittäisiä teemakursseja. Tavoitteena on, että tulevana lukuvuotena kurssitarjonta Juupajoella pysyy vähintään nykyisellä tasolla.

Kirjasto

Tulosityksikön esimies: kirjastonjohtaja Tarja Pyyaho

Palvelukuvaus

Kirjastotoiminnan tehtävät määrittää laki yleisistä kirjastoista (29.12.2016/2016), joka korostaa kirjaston tehtävää osana kansalaisyhteiskuntaa. Lain 2 §:n mukaan tämän lain tavoitteena on edistää:

- 1) väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin;
- 2) tiedon saatavuutta ja käyttöä;
- 3) lukemiskulttuurin ja monipuolista lukutaitoa;

- 4) mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen;
- 5) aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat yhteisöllisyys, moniarvoisuus ja kulttuurinen moninaisuus.

Yleisen kirjaston tehtävä määritellään lain 6 §:ssä seuraavasti:

- 1) tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin;
- 2) ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa;
- 3) edistää lukemista ja kirjallisuutta;
- 4) tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon;
- 5) tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan;
- 6) edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Kirjasto edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä sekä ehkäisee syrjäytymistä edistämällä lukemista ja lukutaitoa. Keskeisin väline tähän on aineistokokoelman ylläpito: kokoelma pidetään tuoreena hankkimalla vuosittain uusia niteitä vähintään 300 kpl/1000 asukasta ja poistamalla vanhentunutta aineistoa vähintään 1000 nidettä/vuosi.

Kirjaston yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa jatketaan. Kirjaston tapahtumia kehitetään yhteistyössä kulttuuritoimen ja muiden paikallisten kulttuuritoimijoiden kanssa koko vapaa-aikatalon tiloja hyödyntäen.

Vuonna 2022 kirjastossa toteutettiin omatoimikirjastohanke. Omatoimikirjastotoiminnan vakiinnuttamista jatketaan vuonna 2023. Asiakkaita opastetaan kirjaston asiakaspalvelutilanteissa aktiivisesti omatoimikirjaston käyttöön, ja omatoimikirjastoa markkinoidaan kirjaston viestintäkanavissa. Heinä-elokuussa uusitaan omatoimikirjastoa koskeva asiakaskysely, joka toteutettiin ensimmäistä kertaa kesällä 2022.

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso 2023	Seuranta
Kirjaston kokoelmien tuoreus	Hankitaan vähintään 300 uutta nidettä 1000 asukasta kohden/vuosi ja poistetaan vanhentunutta aineistoa vähintään 1000 nidettä/vuosi	Tilastot
Yhteistyö koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa	Koulukirjastojen kokoelmien ylläpito, säännölliset kirjastokäynnit, kirjavinkkaus, satutunnit	Toteutunut/ei, osallistujamäärät
Kirjaston tapahtumien ylläpito ja kehittäminen yhteistyössä kulttuuritoimen ja muiden paikallisten kulttuuritoimijoiden kanssa	Järjestetään kirjastossa vähintään 4 näyttelyä ja 4 tilaisuutta/vuosi	Toteutuneiden näyttelyiden ja tilaisuuksien määrä sekä osallistujamäärät
Omatoimikirjastotoiminnan vakiinnuttaminen	Omatoimikirjastotoiminnan markkinointi kirjaston asiakaspalvelussa ja viestintäkanavissa, asiakaskysely heinä-elokuussa 2023	Toteutunut/ei, omatoimikirjaston käyttötilastot

Tunnusluvut	Toteuma 2021	Arvio 2022	Arvio 2023
Lainat	19 649	17 500	18 500
Lainajaat/asukkaat (peittävyys-%)	20,78	20,50	21,50
Käynnit (kpl)	5 178	8000	9000

Kulttuuritoimi

Tulosyksikön esimies: vapaa-aikakoordinaattori

Palvelukuvaus

Kulttuuritoimen tehtävänä on luoda mahdollisuuksia kulttuurin harrastamiseen, erilaisten kulttuuritapahtumien järjestäminen sekä kulttuuriympäristön kehittäminen. Toiminnan suunnittelussa huomioidaan kuntalaisten toiveita mahdollisuuksien mukaan.

Kulttuuritoimintaa järjestetään matkoin eri kulttuurielämyksiin ja -kohteisiin, tilaamalla esiintyjä ja järjestämällä tapahtumia, näyttelyistä sekä osallistavaa toimintaa. Kulttuuritoimi tekee myös tiivistä yhteistyötä yhdistysten kanssa myöntämällä avustuksia ja suunnittelemalla ja järjestämällä yhteistä toimintaa. Yhteistyötä tehdään myös seudullisesti alueen kuntien kesken. Monialaista yhteistyötä tehdään paikallisesti kirjaston, varhaiskasvatuksen ja koulutoimen kanssa.

Kulttuuriympäristöä ylläpidetään ja kehitetään hallinnoimalla kunnan taidekokoelmaa ja kehittämällä elämysympäristöjä. Matkailu nivoutuu kulttuuritoimintaan markkinointiyhteistyönä ja kohteiden kehittämisyyhteistyönä.

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso 2023	Seuranta
Erilaisten kulttuuripalveluiden järjestäminen kuntalaisille	tilaisuuksien ja näyttelyiden järjestäminen yhteistyössä kolmannen sektorin ja muiden toimialojen kanssa teatteri- ja näyttelymatkojen sekä tapahtumien järjestäminen	toteutuneiden tilaisuuksien määrä ja osallistujamäärät toteutuneet matkat ja osallistujamäärät
Toiminnan kehittäminen yhdessä kunnan toimialojen kanssa	Monialaisen hyvinvointiryhmän kokoukset 4 – 6 kertaa vuodessa Toiminnasta tiedottaminen ja markkinointi Kulttuurihyvinvointisuunnitelman laadinta, toteutus hyvinvointikertomuksen päivittämisen yhteydessä	toteutuneet kokoukset
Yhteistyö lähiseudun toimijoiden kanssa	Toiminnan järjestäminen (esim. matkat) yhteistyössä lähialueen toimijoiden kanssa (naapurikunnat, yhdistykset)	yhteistyötoiminnan seuranta

Tunnusluvut	Toteuma 2021	Arvio 2022	Arvio 2023
Tapahtumat (joista digitaalisia)	8 (2)	12	12
Retket	-	3	3

Nuorisotoimi

Tulosyksikön esimies: vapaa-aikakoordinaattori

Palvelukuvaus

Nuorisotoimen tehtävänä on järjestöjen nuorisotoiminnan tukeminen, nuorten vapaa kasvatus- ja valistustyö sekä nuorisotoiminnan (nuorisotilatyö, kerhot, retket, leirit, tapahtumat) järjestäminen. Ohjatusta toiminnasta vastaa vapaa-aikakoordinaattori yhdessä vapaa-aikaohjaajan, koulunuorisohjaajan ja kerho-ohjaajien kanssa.

Järjestöyhteistyötä ylläpidetään avustuksin, tiloin sekä yhteisin toiminnoin.

Nuorten vapaata kasvatus- ja valistustyötä tehdään nuorisotalolla, kerhoissa, kouluyhteistyöllä ja erilaisin kansainvälisin ja paikallisin projektein. Vapaa-aikatalolla järjestetään avointen ovien nuorisotilatoimintaa sekä kunnan eri toimialojen tapahtumia sekä tarjotaan kokoustiloja ja varastotiloja yhdistyksille. Piha-alueen kunnostus pyritään saamaan valmiiksi vuoden 2023 aikana.

Nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia kehitetään oppilaskunnan ohjauksella ja nuorisovaltuuston toiminnalla.

Monialaista yhteistyötä ylläpidetään kuntatiimin, nuorten palveluverkoston ja oppilashuoltotyöryhmän kokouksissa sekä kouluyhteistyöllä.

Koulunuokkari -hanke:

Vuonna 2021 käynnistetty kaksivuotinen Koulunuokkari -hanke (AVI) 100% on jatkunut vuoden 2022 ajan ja uutta hankeavustusta on haettu 1.1.2023-31.7.2024 väliselle ajalle. Päätös avustuksesta tulee aivan loppuvuodesta 2022. Koulunuorisotyön hankkeiden tavoitteina on lisätä koulunuorisotyön määrää ja laatua. Työmuotoina koulunuorisotyössä on 1) yhteisöohjaus: oppilaskunnan hallituksen toiminnan ohjaaminen, muu nuorten kuulemisen kehittäminen, ryhmäytystoiminta ja ympäri lukuvuoden jatkuvat yhteisöllisyyttä ja aktiivisuutta lisäävät toiminnot sekä avoin nuorisotilatoiminta ja 2) yksilöohjaus: IPC – ohjaus sekä vapaamuotoinen läsnäolo ja tuki nuorten arjessa.

Harrastamisen Suomen malli –hanke (Harrastushässäkkä):

Hankerahoituksella kustannetaan 80 % toiminnan kuluista. Harrastushässäkkä -kerhot ovat kouluilla iltapäivisin järjestettäviä kerhoja.

Nuorisotoimen kerhotoimintaan haetaan edelleen omaa rahoitusta (90% toiminnan kuluista), ja sillä järjestetään nuorisotalolle sijoitettavaa ohjattua toimintaa.

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso 2023	Mittarit
Nuorisoyhdistysten tukeminen	Avustukset ja yhteistyö	Toiminnan määrä- ja laatuksiteerit avustuksissa, tilastot yhteistyötoiminnassa
Kasvatus- ja valistustyö	Koulu yhteistyön lisääminen ja kehittäminen (Koulunuokkarihanke) Nuorisotoimintaan rakenteellisesti sisältyvä valistustyö	Nuorten hyvinvoinnin arviointi monialaisessa yhteistyössä
Nuorisotoiminnan järjestäminen	Nuorisotalotoiminta, kerhot, retket, leirit ja tapahtumat.	Toteutuneet kerrat ja kävijämäärät
Nuorten osallisuuden ylläpito ja kehittäminen	Nuorisovaltuuston ja oppilaskunnan toiminta ja sen kehittäminen	Kokouskerrat, toteutuneet tilaisuudet

Tunnusluvut	Toteuma 2021	Arvio 2022	Arvio 2023
Leiriosallistujia	41	41	40
Nuokkarin kerho- ja päiväleiriosallistujia	174	86	85
HSM –kerho-osallistujia	85	85	85
Nuokkarilla kävijöitä keskimäärin	21	21	20
Nettinuokkarin käyttäjät	-	-	-
Nuorisotoimen retkiä	1	2	2
Tapahtumia	10	10	5

Liikuntatoimi

Tulosityksikön esimies: vapaa-aikakoordinaattori

Palvelukuvaus

Liikuntatoimen tehtävänä on seurojen liikuntatoiminnan tukeminen, liikuntapaikkojen ylläpito sekä toiminnan järjestäminen. Liikuntapalveluiden tavoitteena on terveyttä edistävä omaehtoinen liikunta sekä kuntalaisten hyvinvoinnin lisääminen. Järjestöyhteistyötä ylläpidetään avustuksin, tiloin sekä yhteisin toiminnoin. Ohjattua toimintaa järjestetään tunti- ja kesäyöntekijöin.

Terveysliikuntaa pyritään edistämään valistuskampanjoin, yhteistyöryhmin sekä erilaisia kuntalaispalveluja ja liikuntapaikkoja kehittämällä. Retkiä järjestetään yhteistyötoimintana naapurikuntien kanssa.

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso 2023	Mittarit
Liikuntatoiminnan tukeminen	Avustukset (nuorisotoimen budjetissa) ja yhteistyö	Toiminnan määrä- ja laatuksiteerit avustuksissa, tilastot yhteistyötoiminnassa
Liikuntapaikkojen ylläpito ja kehittäminen.	Liikuntahallin toiminnan ylläpitäminen kalustohankinnoin ja vuoroja jakamalla.	Tilojen käyttöaste ja käyttäjäpalaute
Omaehtoisen liikunnan edellytysten turvaaminen ja kehittäminen	Ulkoliikuntapaikkojen ylläpito ja huolto Latuverkkoa ylläpidetään entisessä laajuudessaan.	Käyttäjäpalaute

	Ulkoliikuntapaikkojen kehittämishankkeen suunnittelutyö	
Liikuntatoiminnan järjestäminen	Uimakoulu, retket sekä jumpparyhmät	Kävijätilastot
Liikuntatoiminnan järjestäminen	Digitaalisen ohjatun toiminnan kehittäminen ja lisääminen	Käyttäjätalastot

Tunnusluvut	Toteuma 2021	Arvio 2022	Arvio 2023
Liikuntatoimen ryhmäliikuntaan osallistujia yht.	10	10	15
OSKO:n liikuntaryhmiin osallistujia yht.	60	60	60
Digitaalisen palvelun tilaajia	113	120	120
Kuntosalin käyttäjiä	330	330	350
Liikuntasalin vapaa-ajan käyttäjiä	256	256	260
Liikuntatoimen retkiä	1	3	3
Tapahtumia	-	1	1

6 Tekniset palvelut

Vastuualueen esimies: tekninen johtaja Pekka Maasilta

6.1 Tekninen toimi

Tulosalueen esimies: tekninen johtaja Pekka Maasilta

TEKNINEN TOIMI	TP	TA	TA	Muutos	TS2	TS3
sis. Vesihuoltolaitos	2021	2022	2023	%	2024	2025
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	1 245 485,96	1 251 470	1 579 110	26,2	1 579	1 579
Toimintamenot	-1 205 404,50	-1 402 910	-1 530 240	9,1	-1 530	-1 530
Toimintakate (netto)	40 081,46	-151 440	48 870	-132,3	49	49
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-511 234,92	-524 360	-517 870	-1,2	-518	-518
Tehtävän kokonaiskustannukset	-471 153,46	-675 800	-469 000	-30,6	-469	-469

= valtuustoon nähden sitovat erät

Palvelukuvaus

Tekninen toimi vastaa kunnan teknisestä toimintaympäristöstä sekä asunto-olojen kehittämisestä tasapuolisesti ja taloudellisesti ympäristön laatu ja arvo huomioiden. Tekninen toimi huolehtii kunnan toimesta tapahtuvasta rakennuttamisesta, rakentamisesta sekä kunnossapito ja käyttötehtävistä talonrakennuksen osalta, aluelämpö- ja vesihuoltolaitoksen kunnossapito- ja käyttötehtävistä sekä vastaa kunnan asuntojen vuokraukseen liittyvien tehtävien hoidosta. Teknisten palvelujen vastuulle kuuluu myös rakennusvalvonnan ja ympäristövalvonnan tehtävät sekä jätehuollon yhteistoiminta- ja seurantatehtävät.

Kiinteistöt

Tekninen toimi vastaa määrärahojensa puitteissa teknisen hallinnon ja hallintokuntien kiinteistöjen ylläpidosta, rakennuttamisesta ja rakentamisesta, peruskorjauksesta ja teknisestä kunnossapidosta. Eri hallintokunnille annetuista palveluista peritään sisäisen tulona tukipalveluista aiheutuvat kustannukset.

Palvelut tuotetaan osaksi kunnan omana työnä ja osaksi yksityisten yritysten toimesta. Asuntojen vuokriin on tulossa korotuksia. Vuoden 2023 alusta kunta vuokraa paloaseman ja sote-kiinteistöt Pirkanmaan hyvinvointialueelle neljän vuoden sopimuksella. Vuokrat määräytyvät valtioneuvoston asetuksen mukaisesti.

Metsänhoito ja hakkuut suoritetaan metsätaloussuunnitelman mukaisesti.

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Rakennus- ja ympäristölautakunnan ja rakennusvalvonnan tehtävänä on huolehtia Juupajoen kunnan alueella rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä sekä rakentamisen ohjauksesta ja neuvonnasta. Lisäksi rakennus- ja ympäristölautakunta toimii kunnan rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisena ja leirintäalueviranomaisena.

Rakennusvalvonnalle kuuluu rakentamisen viranomaistehtävien ja niihin liittyvän valvonnan, ohjauksen ja neuvonnan lisäksi mm. korjaus- ja energianeuvonta sekä korjaus- ja energia-avustusten käsittely ja päätöksenteko. Rakennusvalvonta antaa lisäksi erilaisia toimivaltaansa kuuluvia lausuntoja. Yksityisen rakentamisen arvioidaan pysyvän normaalia alemmalla tasolla.

Jätehuollon käytännön järjestämisestä vastaa Pirkanmaan Jätehuolto Oy. Kuntien yhteisenä jätehuoltoviranomaisena toimii Tampereen kaupungin alueellinen jätehuoltolautakunta. Tampereen kaupunki toimii yhteistoiminta-alueen isäntäkuntana.

Ruoveden kunta ja Juupajoen kunta sopivat ympäristönsuojelun yhteistyöstä keväällä 2021. Ruoveden kunta ylläpitää ympäristötarkastajan virkaa ja Juupajoen kunta ostaa viranhaltijan työajasta 30 %. Sopimus on voimassa toistaiseksi.

Liikelaitokset

Tekninen toimi vastaa kaukolämpölaitoksen sekä vesi- ja viemärlaitosten käyttö- ja kunnossapitotehtävistä sekä investointihankkeista. Vesihuoltolaitoksen talousarvio esitetään erillisenä kohdassa Juupajoen kunnan vesihuoltolaitos. Vesilaitoksen kulutus- ja perusmaksuihin ei esitetä muutoksia. Kaukolämmön kulutusmaksuihin on tulossa korotus, lämmön ostohinnan korotuksen vuoksi.

Liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet

Tekninen toimi huolehtii kaavateiden kunnossa- ja puhtaanapidosta. Hoitotyöt suoritetaan yksityisten urakoitsijoiden toimesta. Puistot, leikkipaikat ja uimarannat pidetään kunnossa pääasiassa kunnan omana työnä. Kustannusvastuu on latujen kunnossapitoa lukuun ottamatta teknisellä toimella. Yksitysteiden kunnossapitoavustuksiin on varattu 40.000 euroa.

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso 2023	Mittari
Monipuolinen ja kuntalaisten arvostama toimintaympäristö	Asiakastyytyväisyys	Asukkaiden ja yritysten palautteet
Työilmapiiri, työolosuhteet ja henkilöstön työtyytyväisyys hyvällä tasolla	Henkilöstölle järjestetään ammatillista koulutusta	Ajan tasalla olevat koulutukset
Kiinteistöt		
Asuntojen käyttöaste	60 %	Tilasto
Metsien hyvä hoito	Raivaus ja taimikonhoito	Metsätaloussuunnitelma
Rakennuslupien käsittelyaika	6 viikkoa	Tilasto

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Kiinteistönhoidon huoneistoala, htm ²	11 062	11 062	10 660
Metsät, ha	326	326	325
Rakennusvalvonta			
lupamäärä	95	40	40
katselmusten määrä	89	120	120
Energian osto, MWh	7 040	6 600	6 730
Myyty energia, MWh	5 713	5 338	5 700
Lämmitettävä rakennustilavuus, rm ³	116 970	116 970	115 400
Kunnossapidettävät kaavatiet	60	60	60
Kunnossapidettävät kevyenliikenteenväylät, km	3	3	3
Avustettavat yksityistiet, lkm	39	39	39
Avustettavat yksityistiet, km	81	81	81
Uimarannat, kpl	3	3	3
Puistojen ja muiden tilojen pinta-ala	10	10	10

JUUPAJOEN KUNNAN TULOSLASKELMAOSA

Juupajoen kunnan tuloslaskelma ulkoinen	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS2 tuh. 2024	TS3 tuh. 2025
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	769 795	849 740	980 900	981	981
Maksutuotot	102 607	72 800	87 900	88	88
Tuet ja avustukset	187 237	144 990	140 000	140	140
Muut toimintatuotot	267 124	293 870	646 700	647	647
TOIMINTATUOTOT	1 326 763	1 361 400	1 855 500	1 856	1 856
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-3 202 746	-3 118 740	-3 270 790	-3 271	-3 271
Palvelujen ostot	-8 359 116	-8 840 190	-1 709 110	-1 709	-1 709
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-673 397	-668 850	-964 630	-965	-965
Avustukset	-170 825	-220 800	-271 300	-271	-271
Muut toimintakulut	-208 770	-176 330	-186 500	-187	-187
TOIMINTAKULUT	-12 614 853	-13 024 910	-6 402 330	-6 402	-6 402
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-11 288 091	-11 663 510	-4 546 830	-4 547	-4 547
Verotulot	7 983 608	7 550 000	4 270 000	4 060	4 120
Valtionosuudet	4 618 778	4 735 750	863 960	794	764
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	3 553	2 370	13 500	14	14
Muut rahoitustuotot	70 561				
Korkokulut	-22 250	-31 100	-32 950	-33	-33
Muut rahoituskulut	-98 086	-5 200	-3 100	-3	-3
Rahoitustuotot ja -kulut	-46 222	-12 600	-22 550	-23	-23
VUOSIKATE	1 268 073	609 640	564 580	285	315
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-562 901	-564 400	-543 220	-543	-543
Arvonalentumiset	0	0	0		
Poistot ja arvonalentumiset	-562 901	-564 400	-543 220	-543	-543
TILIKAUDEN TULOS	705 172	45 240	21 360	-259	-229
Varausten ja rahastojen muutokset					
Poistoeron muutos	10 571	10 500	10 500	11	11
Varausten ja rahastojen muutokset	10 571	10 500	10 500	11	11
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	715 743	55 740	31 860	-248	-218
Kertynyt yli-/alijäämä	3 049 044	3 104 784	3 136 644	2 888 644	2 670 644

Tuloslaskelman tunnusluvut talousarviossa	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Tunnusluvut					
Toimintatuotot/Toimintamenot, %	10,52	10,45	28,98	28,99	28,99
Vuosikate /Poistot, %	225,27	108,02	103,93	52,49	58,01
Vuosikate, €/asukas	712,40	340,39	318,97	161,02	177,97
Asukasmäärä tilinpäätösvuoden lopussa	1780	1 791	1 770	1770	1770

Tunnusluku **toimintatuotot prosenttia toimintakuluista** kertoo maksurahoituksen osuuden toimintamenoista. Kunnan koko, toimintojen yhtiöittäminen, liikelaitostaminen ja oppilaitosten ylläpitäminen vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja. Tunnuslukua voidaan tulkita siten, että maksurahoituksen osuuden kasvu vahvistaa kunnan tulorahoitusta.

Vuosikate prosenttia poistoista

Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot.

JUUPAJOEN KUNNAN INVESTOINTIOSA

Investointiohjelma	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS2 tuh. 2024	TS3 tuh. 2025
Tulot					
Maa-alueet					
Käyttöomaisuuden myynti	276				
Menot					
Osakkeet ja osuudet	-310				
ATK-hankinnat	-39 276				
Vapaa-aikatalon hanke	-114 415				
Kirkonkylän koulun pieninvestoinnit	-53 593				
Koulukeskuksen pieninvestoinnit		-55 000			
Koulukeskuksen peruskorjaus			-120 000	-120	-120
ATK-hankinnat/koulukeskus	-37 678				
Kaavateiden perusparantaminen	-46 219	-60 000	-70 000	-70	-70
Jalankulku- ja pyöräilyväylän rakentaminen	-67 146	-20 000			
Jalankulku- ja pyöräilyväylän toimenpidesuunnitelma			-12 000		
Korkeakosken vesihuollon saneeraus	-45 754	-50 000			
Sahrajärvi-Kopsamo kunnallistekniikka		-10 000			
Sahrajärvi-Kopsamo viemäröinti			-10 000	-60	-60
Koskitien vesihuolto			-15 000		
Talonrakennuksen pieninvestoinnit			-60 000	-70	-70
Koivukoto			-80 000	-20	
Neliapilan pieninvestoinnit		-60 000			
Kunnanviraston esteettömyys		-30 000			
Investoinnit yhteensä					
Inv/Palkat					
Inv/Muut henkilöstömenot					
Inv/Käyttöomaisuuden osto	-130 142				
Inv/Rakennuttaminen	-273 939	-285 000	-367 000	-340	-320
Inv/Muut menot	-310				
Investointimenot	-404 391	-285 000	-367 000	-340	-320
Investointitulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti	276				
Investoinnit netto	-404 115	-285 000	-367 000	-340	-320

Investointiohjelma: Hankeluettelo

KIINTEISTÖT

Hanke 1 Koulukeskuksen peruskorjaus

Toteuttamisaikataulu:	2023 - 2032
Toteutus:	Juupajoen kunta
Kuvaus:	Peruskorjaus, vuoden 2023 työt: atk-kaapeloinnit, elementtisaumaus, pysäköintialueen laajennus, valaistuksen vaihto led-valaisimiin
Kustannusarvio:	1 200 000 € Vuosi 2023 120 000 €

Hanke 2 Talonrakennuksen pieninvestoinnit

Toteuttamisaikataulu:	2023
Toteutus:	Juupajoen kunta
Kuvaus:	Kaikkien kiinteistöjen valaistuksen vaihto led-valaisimiin
Kustannusarvio:	60 000 €

Hanke 3 Koivukoto

Toteuttamisaikataulu:	2023
Toteutus:	Juupajoen kunta
Kuvaus:	Öljylämmityksen muutos maalämpöön
Kustannusarvio:	80 000 €

LIIKENNEVÄYLÄT

Hanke 4 Kaavateiden perusparantaminen, teiden valaistus

Toteuttamisaikataulu:	2021- 2025
Toteutus:	Juupajoen kunta
Kuvaus:	Katuvalaistuksen vaihto led-valaisimiin. Teiden peruskorjaus ja päällystäminen ja kuivatuksen parantaminen Kaavateiden perusparannus: Kaavatiet 60 kpl.
Kustannusarvio:	400.000 € vuosi 2023 70 000 €

Hanke 5 Jalankulku- ja pyöräilyväylän toimenpidesuunnitelma

Toteuttamisaikataulu:	2023 -
Toteutus:	ELY-keskus, Juupajoen kunta
Kuvaus:	Jalankulku- ja pyöräilyväylän toimenpidesuunnitelman laatiminen välille Korkeakoski – Kantatie 58, Kytökorven risteys
Kustannusarvio:	vuosi 2023 12 000 €

VESI- JA VIEMÄRILAITOS

Hanke 6 Sahrajärvi- Kopsamo viemärointi

Toteuttamisaikataulu:	2023- 2025
Toteutus:	Juupajoen kunta
Kuvaus:	Sahrajärvi- Kopsamo paineviemärin rakentaminen.
Kustannusarvio:	130 000 € vuosi 2023 10 000 €

Hanke 7 Koskitien vesihuolto

Toteuttamisaikataulu:	2023
Toteutus:	Juupajoen kunta
Kuvaus:	Vesijohdon ja paineviemärin rakentaminen Koskitien eteläpuolelle
Kustannusarvio:	15 000 €

JUUPAJOEN KUNNAN RAHOITUSOSA

Rahoituslaskelma	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS2 tuh. 2024	TS3 tuh. 2025
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 268 074	609 640	564 580	285	315
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	-29 724				
Toiminnan rahavirta	1 238 350	609 640	564 580	285	315
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-404 391	-270 000	-367 000	-340	-320
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	30 000				
Investointien rahavirta	-374 391	-270 000	-367 000	-340	-320
Toiminnan ja investointien rahavirta	863 959	339 640	197 580	-55	-5
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-2 200				
Antolainasaamisten vähennys	3 870				
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 000 000				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 062 820	-112 890	-125 940	-133	-133
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-100 000				
Oman pääoman muutokset	-316 971				
Vaikutus maksuvalmiuteen	385 837	226 750	71 640	-188	-138

JUUPAJOEN KUNNAN VESIHUOLTOLAITOS

Taseyksikön esimies: tekninen johtaja Pekka Maasilta

Palvelukuvaus

Vesihuoltolaitos vastaa

- riittävän ja hyvälaatuisen talousveden tuottamisesta ja jakelusta asiakkaiden tarpeisiin
- lisäksi se vastaa asiakkaiden laitoksen verkostoon toimittaman jäteveden johtamisesta Oriveden kaupungin Tähtiniemen jätevedenpuhdistamolle

Vesihuoltolaitoksen taseyksiköstä esitetään tuloslaskelma, investointiosa ja rahoituslaskelma. Taseyksikön talousarviossa sovelletaan nettobudjetointia, sitovia eriä valtuustoon nähden ovat tilikauden tulos sekä mahdolliset tilinpäätössiirrot. Huleveden viemärointi ei sisälly vesihuoltolaitoksen toimintaan.

Kirjanpidollisen taseyksikön rahoitusbudjetissa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat rahoituksen rahavirtaan sisältyvät antolainauksen, ottolainauksen ja oman pääoman muutosten erät. Sitovuus voidaan asettaa joko brutto tai nettomääräisenä. Taseyksikön investointibudjetissa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat investointimenot ja -tulot, mutta valtuusto voi osoittaa investointeihin määrärahat myös hanke- tai hankeryhmäkohtaisesti.

Vesihuollon toiminta-alue on määritelty ja hyväksytty 15.3.2017 valtuustossa. Kunta hyväksyy vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen vesihuoltolain mukaan. Toiminta-alue kattaa alueet, joilla kiinteistöjen liittäminen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai viemäriin on tarpeen asutuksen taikka vesihuollon kannalta asutukseen rinnastuvan elinkeino- ja vapaa-ajan toiminnan määrän tai laadun vuoksi.

Jätevedet johdetaan Oriveden tähtiniemen jätevedenpuhdistamolle. Juupajoelta johdettava vesimäärä mitataan Korkeakosken pumppaamon yhteydessä sijaitsevalla jäteveden virtausmittausasemalla. Oriveden kaupunki veloittaa Juupajoen kunnalta jätevesien vastaanottamisesta ja käsittelemisestä jätevesimaksun, joka on 31 % kulloinkin voimassa olevasta Oriveden kaupungin vesihuoltolaitoksen taksan mukaisesta jäteveden käyttömaksusta. Käsittelemaksuihin on talousarviossa varattu 100.000 €.

Tehtäväalueen talous

Valtuusto on vahvistanut vesihuoltolaitoksen peruspääoman koroksi 6 %.

Veden kulutus on pysynyt vuoden 2021 tasossa. Veden ja jäteveden käyttömaksuihin ja perusmaksuihin ei esitetä korotusta.

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso 2023	Mittari
Normien edellyttämä talousveden laatu	Ei laatueroja.	Vesistötarkkailut
Veden toimitusvarmuus	Ei häiriötä	Vedentoimituksen keskeytykset
Lylyn puhdistamon toiminta	Lupaehtojen täyttäminen	Puhdistamotarkkailut
Työilmapiiri, työolosuhteet ja henkilöstön työtyytyväisyys hyvällä tasolla	Henkilöstölle järjestetään ammatillista koulutusta	Ajan tasalla olevat koulutukset

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Vedenjakelu			
Asiakkaita kpl	830	830	833
Myydyn veden määrä, m ³	93 322	95 940	90 730
Puhdasvesitaksa (€/m ³)	1,67	1,67	1,67
Vesijohtoverkoston pituus, m	119 041	119 041	119 041
Viemäröinti			
Asiakkaita kpl	501	505	505
Laskutettu jätevesi m ³	69 883	71 750	67 140
Jätevesitaksa (€/m ³)	2,82	2,82	2,82
Jätevesiverkoston pituus, m	60 333	60 333	60 333
Jätevesipumppaamot, kpl	25	25	25

Vesihuoltolaitos tuloslaskelma ulk./sis.	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS2 tuh. 2024	TS3 tuh. 2025
Liikevaihto	493 095	510 490	485 680	-4,9	486	486
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38 865	-32 950	-77 150	134,1	-77	-77
Palvelujen ostot	-144 243	-177 950	-176 450	-0,8	-176	-176
Muut toimintakulut	-3 394					
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-56 219	-57 270	-58 900	2,8	-59	-59
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-11 402	-10 670	-9 910	-7,1	-10	-10
Muut henkilösivukulut	-1 424	-1 340	-1 540	14,9	-2	-2
Poistot ja arvonalentumiset	-133 992	-133 790	-131 900	-1,4	-132	-132
Liikelylijäämä (-alijäämä)	103 557	96 520	29 830	-69,1	30	30
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut rahoitustuotot	1 201					
Kunnalle maksetut korkokulut	-3 521					
Muille maksetut korkokulut	-629	-6 520	-3 800	-41,7	-4	-4
Muut rahoituskulut	-6 067	-600	0	-100,0	0	0
Korvaus peruspääomasta	-8 962	-8 960	-8 960	0,0	-9	-9
Ylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia	85 578	80 440	17 070	-78,8	17	17
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	85 578	80 440	17 070	-78,8	17	17

Vesihuoltolaitos rahoituslaskelma	TA 2022	TA 2023	TS2 tuh. 2024	TS3 tuh. 2025
Liikelylijäämä (alijäämä)	96 520	29 830	30	30
Poistot ja arvonalentumiset	133 790	131 900	132	132
Rahoitustotot ja kulut	-16 080	-12 760	-13	-13
Toiminnan rahavirta yhteensä	214 230	148 970	149	149
Investointimenot	-60 000	-25 000	-60	-60
Rahoitusosuudet	0	0	0	0
Investointien rahavirta yhteensä	-60 000	-25 000	-60	-60
Toiminnan ja investointien rahavirta	154 230	123 970	89	89
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-60 000	-60 000	-60	-60
Rahoituksen rahavirta	-60 000	-60 000	-60	-60
Vaikutus maksuvalmiuteen	94 230	63 970	29	29

Vesihuoltolaitos investointiohjelma	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS2 2024 tuh.	TS3 2025 tuh.
Korkeakosken vesihuollon saneeraus	-45 754	-50 000	0	0	0
Sahrajärvi-Kopsamo kunnallistekniikka		-10 000	-10 000	-60	-60
Koskitien vesihuolto			-15 000		
INVESTOINNIT	-45 754	-60 000	-25 000	-60	-60
Inv/Käyttöomaisuuden osto					
Inv/Rakennuttaminen	-45 754	-60 000	-25 000	-60	-60
Inv/Muut menot					
Inv/Rahoitusosuudet valtiolta					
Yhteensä	-45 754	-60 000	-25 000	-60	-60

Liite 1. Osastokartta

Osasto	Nimi	Taso	
2	JUUPAJOEN KUNTA	01 KOKO	KUNTA
10	HALLINTOPALVELUT	02 Taso	02 (Vastuualue)
100	KONSERNIHALLINTO	03 Taso	03 (Tulosalue)
10000	KUNNANVALTUUSTO	04 Taso	04 (Tulosityksikkö 1)
11100	HALLINTO	04 Taso	04 (Tulosityksikkö 1)
11200	VAALIT	04 Taso	04 (Tulosityksikkö 1)
11300	TARKASTUSTOIMI	04 Taso	04 (Tulosityksikkö 1)
12000	HALLINTOTOIMI	04 Taso	04 (Tulosityksikkö 1)
14000	ELINKEINOTOIMI	04 Taso	04 (Tulosityksikkö 1)
16000	TYÖLLISYSPALVELUT	04 Taso	04 (Tulosityksikkö 1)
20	HYVINVOINTIPALVELUT	02 Taso	02 (Vastuualue)
200	HYVINVOINTITOIMI	03 Taso	03 (Tulosalue)
20000	HYVINVOINTIPALVELUJEN HALLINTO	04 Taso	04 (Tulosityksikkö 1)
21000	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUJEN HALLINTO	04 Taso	04 (Tulosityksikkö 1)
210	SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI	03 Taso	03 (Tulosalue)
22000	SOTE-KIINTEISTÖT	04 Taso	04 (Tulosityksikkö 1)
23000	SOSIAALIPALVELUT	04 Taso	04 (Tulosityksikkö 1)
24000	PERUSTERVEYDENHUOLTO	04 Taso	04 (Tulosityksikkö 1)
25000	ERIKOISSAIRAANHOITO	04 Taso	04 (Tulosityksikkö 1)
26000	SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN YT-ALUE	04 Taso	04 (Tulosityksikkö 1)
27000	ELÄINLÄÄKINTÄ JA YMPÄRISTÖTERV.HUOLTO	04 Taso	04 (Tulosityksikkö 1)
300	KOULUTUSPALVELUT	03 Taso	03 (Tulosalue)
30000	KOULUKESKUS	04 Taso	04 (Tulosityksikkö 1)
31000	KIRKONKYLÄN KOULU	04 Taso	04 (Tulosityksikkö 1)
32000	KOULUTUKSEN TUKIPALVELUT	04 Taso	04 (Tulosityksikkö 1)
340	VARHAISKASVATUSPALVELUT	03 Taso	03 (Tulosalue)
350	MUUT SIVISTYSPALVELUT	03 Taso	03 (Tulosalue)
35000	VAPAA SIVISTYSTYÖ	04 Taso	04 (Tulosityksikkö 1)
36000	KIRJASTO	04 Taso	04 (Tulosityksikkö 1)
38000	VAPAA-AIKAPALVELUT	04 Taso	04 (Tulosityksikkö 1)
40	TEKNISET PALVELUT	02 Taso	02 (Vastuualue)
400	TEKNINEN TOIMI	03 Taso	03 (Tulosalue)
40000	TEKNISEN TOIMEN HALLINTO	04 Taso	04 (Tulosityksikkö 1)
42000	KIINTEISTÖT	04 Taso	04 (Tulosityksikkö 1)
43000	PELASTUSTOIMI- JA YMPÄRISTÖNSUOJELU	04 Taso	04 (Tulosityksikkö 1)
44000	LIKELAITOKSET	04 Taso	04 (Tulosityksikkö 1)
45000	LIIKENNEVÄYLÄT, PUISTOT JA YLEISET ALUEET	04 Taso	04 (Tulosityksikkö 1)
50	RAHOITUS	02 Taso	02 (Vastuualue)
500	TOIMINNAN RAHOITUS	03 Taso	03 (Tulosalue)
520	KORKOMENOT	03 Taso	03 (Tulosalue)
530	KORKOTULOT	03 Taso	03 (Tulosalue)
540	MUU RAHOITUS	03 Taso	03 (Tulosalue)
550	POISTOERON MUUTOS	03 Taso	03 (Tulosalue)

9	INVESTOINNIT	01 KOKO	KUNTA
9000	KUNNANHALLITUS/INVESTOINNIT	02 Taso	02 (Vastuualue)
9001	KIINTEÄ OMAISUUS/KHALL	03 Taso	03 (Tulosalue)
9002	IRTAIMISTO/KHALL	03 Taso	03 (Tulosalue)
9003	AINEETON KÄYTTÖOMAISUUS/INVESTOINNIT	03 Taso	03 (Tulosalue)
9004	SIJOITUKSET	03 Taso	03 (Tulosalue)
9005	KUNTAYHTYMÄOSUUDET	03 Taso	03 (Tulosalue)
9020	PERUSTURVA/INVESTOINNIT	02 Taso	02 (Vastuualue)
9021	TALONRAKENNUS/PERUSTURVA	03 Taso	03 (Tulosalue)
9022	AINEETON KÄYTTÖOMAISUUS/PERUSTURVA	03 Taso	03 (Tulosalue)
9023	IRTAIMISTO/PERUSTURVA	03 Taso	03 (Tulosalue)
9024	JULKINEN KÄYTTÖOMAISUUS/PERUSTURVA	03 Taso	03 (Tulosalue)
9030	SIVISTYSTOIMI/INVESTOINNIT	02 Taso	02 (Vastuualue)
9031	TALONRAKENNUS/SIVISTYSTOIMI	03 Taso	03 (Tulosalue)
9032	IRTAIMISTO/SIVISTYSTOIMI	03 Taso	03 (Tulosalue)
9033	LIIKUNTAPAIKAT/SIVISTOIMI	03 Taso	03 (Tulosalue)
9040	TEKNINEN TOIMI/INVESTOINNIT	02 Taso	02 (Vastuualue)
9041	TALONRAKENNUS/TEKNINEN TOIMI	03 Taso	03 (Tulosalue)
9051	IRTAIMISTO/TEKNINEN TOIMI	03 Taso	03 (Tulosalue)
9061	JULKINEN KÄYTTÖOMAISUUS/TEKNINEN TOIMI	03 Taso	03 (Tulosalue)
9071	LIIKELAITOKSET/TEKNINEN TOIMI	03 Taso	03 (Tulosalue)
9611	TEIDEN RAKENTAMINEN	04 Taso	04 (Tulosyksikkö 1)
9612	YLEISET ALUEET	04 Taso	04 (Tulosyksikkö 1)
9711	VESI- JA VIEMÄRILAITOS	04 Taso	04 (Tulosyksikkö 1)
9712	KAUKOLÄMPÖLAITOS	04 Taso	04 (Tulosyksikkö 1)

Liite 2. Tilivelvolliset

Juupajoen kunnan tilivelvolliset 2022			
Osasto	Nimi	Taso	Tilivelvollinen
10	HALLINTOPALVELUT	02 Taso	Kunnanjohtaja
100	KONSERNIHALLINTO	03 Taso	Kunnanjohtaja
10000	KUNNANVALTUUSTO	04 Taso	Kunnanjohtaja
11100	HALLINTO	04 Taso	Kunnanjohtaja
11200	VAALIT	04 Taso	Kunnanjohtaja
11300	TARKASTUSTOIMI	04 Taso	Kunnanjohtaja
12000	HALLINTOTOIMI	04 Taso	Kunnanjohtaja
14000	ELINKEINOTOIMI	04 Taso	Kunnanjohtaja
16000	TYÖLLISYSPALVELUT	04 Taso	Kunnanjohtaja
20	HYVINVOINTIPALVELUT	02 Taso	Hyvinvointijohtaja
200	HYVINVOINTITOIMI	03 Taso	Hyvinvointijohtaja
20000	HYVINVOINTIPALVELUJEN HALLINTO	04 Taso	Hyvinvointijohtaja
21000	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUJEN HALLINTO	04 Taso	Hyvinvointijohtaja
210	SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI	03 Taso	Hyvinvointijohtaja
22000	SOTE-KIINTEISTÖT	04 Taso	Hyvinvointijohtaja
23000	SOSIAALIPALVELUT	04 Taso	Hyvinvointijohtaja
24000	PERUSTERVEYDENHUOLTO	04 Taso	Hyvinvointijohtaja
25000	ERIKOISSAIRAANHOITO	04 Taso	Hyvinvointijohtaja
26000	SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN YT-ALUE	04 Taso	Hyvinvointijohtaja
27000	ELÄINLÄÄKINTÄ JA YMPÄRISTÖTERV.HUOLTO	04 Taso	Hyvinvointijohtaja
300	KOULUTUSPALVELUT	03 Taso	Rehtori
30000	KOULUKESKUS	04 Taso	Rehtori
31000	KIRKONKYLÄN KOULU	04 Taso	Rehtori
32000	KOULUTUKSEN TUKIPALVELUT	04 Taso	Rehtori
340	VARHAISKASVATUSPALVELUT	03 Taso	Päiväkodin johtaja
350	MUUT SIVISTYSPALVELUT	03 Taso	Hyvinvointijohtaja
35000	VAPAA SIVISTYSTYÖ	04 Taso	Hyvinvointijohtaja
36000	KIRJASTO	04 Taso	Kirjastonjohtaja
38000	VAPAA-AIKAPALVELUT	04 Taso	Hyvinvointijohtaja
40	TEKNISET PALVELUT	02 Taso	Tekninen johtaja
400	TEKNINEN TOIMI	03 Taso	Tekninen johtaja
40000	TEKNISEN TOIMEN HALLINTO	04 Taso	Tekninen johtaja
42000	KIINTEISTÖT	04 Taso	Tekninen johtaja
43000	PELASTUSTOIMI- JA YMPÄRISTÖNSUOJELU	04 Taso	Tekninen johtaja
44000	LIKELAITOKSET	04 Taso	Tekninen johtaja
45000	LIIKENNEVÄYLÄT, PUISTOT JA YLEISET ALUEET	04 Taso	Tekninen johtaja